

Ekonomikas ministrija

VADLĪNIJAS INOVĀCIJU IEPIRKUMA ĪSTENOŠANAI

2021

SATURA RĀDĪTĀJS

VADLĪNIJĀS IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI	3
IEVADS	4
KAS IR INOVĀCIJA UN INOVĀCIJU IEPIRKUMS?	4
SAISTOŠIE NORMATĪVIE AKTI	6
PLĀNOŠANA	7
INOVĀCIJU VAJADŽĪBU UN RISINĀJUMU IDENTIFICĒŠANA	7
TIRGUS IZPĒTE UN APSPRIEŠANĀS AR TIRGUS DALĪBNIEKIEM	8
PROCEDŪRAS IZVĒLE	11
KRITĒRIJU UN ATLASĒS PRASĪBU DEFINĒŠANA	17
INTELEKTUĀLĀ ĪPAŠUMA TIESĪBAS	22
PUBLICĒŠANA	28
INOVĀCIJU IEPIRKUMU NORĀDE PAZIŅOJUMOS	31
LĪGUMA NOSLĒGŠANA	32

VADLĪNIJĀS IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI

CO ₂	Oglekļa dioksīds
EM	Ekonomikas ministrija
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
IKT	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
IT	Informācijas tehnoloģijas
IUB	Iepirkumu uzraudzības birojs
LVM	Akciju sabiedrība "Latvijas valsts meži"
MK	Ministru kabinets
P&A	Pētniecība un attīstība
PIL	Publisko iepirkumu likums
PII	Pirmsskolas izglītības iestāde
PPPL	Publiskās un privātās partnerības likums
SPSIL	Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums
ZPI	Zaļais publiskais iepirkums

IEVADS

Publiskais sektors Eiropas Savienībā (ES) tērē apmēram 1,9 triljonus EUR gadā publisko iepirkumu veikšanai, kas kopumā sastāda apmēram 14% no ES IKP.¹ Savukārt Latvijā publiskais iepirkums 2019. gadā sastādīja apmēram 11% no IKP jeb 3,3 miljardus EUR.² Tas nozīmē, ka publiskajam iepirkumam ir milzīgs potenciāls virzīt attīstību dažādās nozarēs, stimulēt nākotnes tirgu un risināt aktuālās sabiedrības problēmas, tostarp kalpot par instrumentu ekonomikas stimulēšanai, zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanai.

Publiskā sektora organizācijām, kas atbalsta inovācijas procesus vai iegādājas inovatīvas preces un pakalpojumus, ir iespēja saņemt attīstību veicinošu pakalpojumu par optimālām izmaksām. Turklāt publiskais iepirkums var būt kā instruments pētniecības, attīstības un inovāciju aktivitāšu finansēšanai. Šādi, izmantojot esošo normatīvo ietvaru, iespējams sekmēt pieprasījumu pēc inovācijām, kā arī atbalstīt mazos un vidējos komersantus inovatīvu risinājumu izveidē. Tādēļ inovāciju iepirkums ir būtiska komponente ceļā uz modernu, konkurētspējīgu un ilgtspējīgu sabiedrību.³

Vadlīnijas inovācijas iepirkumu īstenošanai ir metodisks materiāls, kas veidots sadarbībā ar Iepirkumu uzraudzības biroju (IUB) un citām iesaistītajām pusēm ar mērķi veicināt izpratni par inovāciju iepirkumu un tā realizēšanu Latvijā. Vienlaikus inovāciju iepirkuma iespējas ir ļoti plašas un īstenošanas trajektorijas – dažādas, tādēļ pasūtītājam nepieciešams turpināt izpēti darbu, sekojot līdzi aktualitātēm. Vadlīnijas iekļauj informāciju par inovāciju iepirkuma būtību, tā īstenošanu Latvijas normatīvā regulējuma ietvaros, kā arī praktiskus piemērus un padomus.

KAS IR INOVĀCIJA UN INOVĀCIJU IEPIRKUMS?

Inovācija ir process, pakalpojums vai produkts, kurā jaunas zinātniskās, tehniskās, sociālās, kultūras vai citas jomas idejas, izstrādnes un tehnoloģijas tiek īstenotas tirgū pieprasītā un konkurētspējīgā produktā vai pakalpojumā.⁴

Inovāciju iepirkums ir jebkurš iepirkums, kas atbilst vienam vai abiem aspektiem:

- Inovāciju procesa — pētniecības un attīstības (P&A) pakalpojumu — un tā (daļēju) rezultātu pirkšana. Šajā gadījumā pasūtītāja vajadzību risināšanai tiek attīstīts tirgū vēl neeksistējošs vai būtiski uzlabots produkts, pakalpojums vai process;
- Citu personu radīto inovāciju rezultātu pirkšana, kur pasūtītājs rīkojas kā pirmlietotājs⁵ un pērk produktu, pakalpojumu vai procesu, kas tirgū ir jauns un kas ir izteikti novatorisks.⁶

¹ EK. 2017. Public procurement. European semester thematic factsheet. 1.lpp. Pieejams:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/european-semester-thematic-factsheet-public-procurement-en_0.pdf

² IUB. 2020. Kopsavilkums par sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju 2019. gada pārskatu galvenajiem rādītājiem. Pieejams:

<https://infogram.com/1pl9envdnxdddqbw6x0dmljmdhzg2767wj?live>

³ EM. 2020. Inovācijas iepirkums. Būtiskākais. 2.lpp. Pieejams:

https://www.em.gov.lv/sites/em/files/content/Inov%C4%81cijas_dep/em-broshura_elektroniska.pdf

⁴ Turpat.

⁵ **Pirmlietotāji** - pirmie 20% klientu tirgū, kuri pērk jaunu vai būtiski uzlabotu produktu, pakalpojumu vai procesu. Tas ietver tādu produktu, pakalpojumu vai procesu iepirkšanu, kas jau ir tikuši demonstrēti mazā mērogā un var jau būt pieejami vai gandrīz pieejami tirgū nelielā daudzumā, bet kas tirgū vēl nav plaši pieņemti. Minētais attiecas arī uz esošu risinājumu izmantošanu jaunā un inovatīvā veidā.

Avots: EK. 2021. Ieteikumi par inovācijas iepirkumu. Komisijas paziņojums. 5.lpp. Pieejams:

<https://ec.europa.eu/docsroom/documents/45975>

⁶ Turpat.

Inovāciju iepirkums ir būtisks instruments publisko pakalpojumu efektivitātes un lietderības uzlabošanai, vienlaikus risinot arī pastāvošos sabiedriskos izaicinājumus un vajadzības tādās jomās kā mobilitāte, digitalizācija, veselības aprūpe, publisko pakalpojumu pieejamība u.c.

Pastāv **divas inovāciju iepirkuma pieejas**, kas atbilst atšķirīgām vajadzībām un situācijām:

- **Pirmskomercializācijas posma iepirkums** – attiecas uz inovatīvu risinājumu iepirkumu, kuri vēl neeksistē tirgū un aptver tikai zinātniski pētniecisko pakalpojumu piegādi;
- **Inovatīvu risinājumu iepirkums** – saistīts ar jau gatavu inovatīvu produktu, procesu vai pakalpojumu iepirkumu, kuri vēl nav plaši komercializēti, vai arī tirgū neeksistējošu produktu izstrādi.⁷

leguvumi, izmantojot inovāciju iepirkumu

Pasūtītājiem	Piegādātājiem
<ul style="list-style-type: none"> ○ Sniegto pakalpojumu modernizācija, efektivitātes un kvalitātes uzlabošana. ○ Risinājumi noteiktām vai specifiskām vajadzībām vai izaicinājumiem, kas nav pieejami tirgū. ○ Iespēja samazināt izmaksas īstermiņā un / vai ilgtermiņā. ○ Iespēja apzināt aktualitātes tirgū un iepazīt jaunus risinājumus pasūtītāja vajadzības realizācijai. ○ Jaunu piegādātāju iepazīšana. ○ Zināšanu un metožu attīstība izmantošanai citos projektos. ○ Iespēja iegūt pozitīvu publicitāti un reputāciju. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Piekļuve nozīmīgiem publiskā sektora klientiem. ○ Izpratne par valsts sektora izaicinājumiem un prioritātēm. ○ Iespēja pētīt, attīstīt un komercializēt risinājumus. ○ Iespēja saņemt nākotnes līgumus, apgūt jaunus tirgus. ○ Iespēja iegūt pozitīvu publicitāti. ○ Iespēja stiprināt kompetences un cilvēkkapitāla kapacitāti.

KONTROLJAUTĀJUMI INOVĀCIJU IEPIRKUMA IDENTIFICĒŠANAI

- Vai nepieciešamais risinājums ir tirgū neeksistējošs, būtiski uzlabots vai tirgū tikko ienācis produkts (prece, pakalpojums) vai process?
- Vai risinājuma izstrāde iekļaus ieguldījumus P&A⁸ aktivitātēs?
- Vai iepirkuma dokumentācija paredz vai pieļauj inovatīvu risinājumu iegādi (tehniskā specifikācija izteikta kā funkcionālās prasības)?

⁷ EM. 2020. Inovācijas iepirkums. Būtiskākais. 2.lpp.

⁸ Atbilstoši Frascati rokasgrāmatai P&A atbilst pieciem galvenajiem kritērijiem: 1) tās mērķis ir gūt jaunus atklājumus; 2) tās pamatā ir oriģināli koncepti un hipotēzes; 3) tai nav iepriekš zināms iznākums; 4) tā ir sistemātiski plānota, tostarp finansiāli; un 5) tās rezultāti ir pārnesami un replicējami.

Avots: OECD. 2015. Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development. Pieejams: <https://www.oecd.org/sti/frascati-manual-2015-9789264239012-en.htm>

ES normatīvie akti – paredz normatīvā regulējuma pārskatīšanu un modernizēšanu, lai palielinātu publiskā sektora izdevumu efektivitāti, un nosaka, ka pētniecība un inovācija ir svarīgi turpmākas izaugsmes dzinējspēki Eiropā.

1. Eiropas Parlamenta un Padomes **Direktīva 2014/24/ES** (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK:
<https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj/?locale=LV>
2. Eiropas Parlamenta un Padomes **Direktīva 2014/25/ES** (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32014L0025>
3. Eiropas Parlamenta un Padomes **Direktīva 2014/23/ES** (2014. gada 26. februāris) par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu:
<https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/23>
4. Direktīvas 2014/24/ES jautājumi, kas saistīti ar inovācijas iepirkuma īstenošanu, 98.-100.lpp:
https://www.em.gov.lv/sites/em/files/content/Inov%C4%81cijas_dep/zinojums_inovācijas-ievirkums.pdf

Latvijas normatīvie akti – regulē iepirkuma, tostarp inovāciju iepirkuma, procesa organizāciju valstī

5. Publisko iepirkumu likums (PIL; pieņemts 2016. gada 15. decembrī):
<https://likumi.lv/ta/id/287760-publisko-ievirkumu-likums>
6. Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums (SPSIL; pieņemts 2017. gada 2. februārī):
<https://likumi.lv/ta/id/288730-sabiedrisko-pakalpojumu-sniedzēju-ievirkumu-likums>
7. Publiskās un privātās partnerības likums (PPPL; pieņemts 2009. gada 18. jūnijā):
<https://likumi.lv/ta/id/194597-publiskas-un-privatas-partneribas-likums>
8. Ministru kabineta (MK) 2017. gada 28. februāra noteikumi Nr. 107 "Iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība":
<https://likumi.lv/ta/id/289086-ievirkuma-proceduru-un-metu-konkursu-norises-kartiba>
9. MK 2017. gada 28. marta noteikumi Nr. 187 "Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība":
<https://likumi.lv/ta/id/289808-sabiedrisko-pakalpojumu-sniedzēju-ievirkuma-proceduru-un-metu-konkursu-norises-kartiba>
10. MK 2017. gada 28. februāra noteikumi Nr. 103 "Publisko iepirkumu paziņojumi un to sagatavošanas kārtība":
<https://likumi.lv/ta/id/289081-publisko-ievirkumu-pazinojumi-un-to-sagatavosanas-kartiba>
11. MK 2017. gada 28. marta noteikumi Nr. 182 "Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu paziņojumi un to sagatavošanas kārtība":
<https://likumi.lv/ta/id/289806-sabiedrisko-pakalpojumu-sniedzēju-ievirkumu-pazinojumi-un-to-sagatavosanas-kartiba>
12. MK 2017. gada 3. maija noteikumi Nr. 244 "Koncesijas procedūras paziņojumi un to sagatavošanas kārtība":
<https://likumi.lv/ta/id/290734-koncesijas-proceduras-pazinojumi-un-to-sagatavosanas-kartiba>

INOVĀCIJU VAJADZĪBU UN RISINĀJUMU IDENTIFICĒŠANA

Kā identificēt inovāciju vajadzības?⁹

Inovāciju iepirkums var tikt īstenots visdažādākās nozarēs, piemēram, informācijas un komunikāciju tehnoloģijas (IKT), enerģētika, mobilitāte, apsaimniekošana, veselības aprūpe, ēdināšana, drošība, klimata pārmaiņas, būvniecība, infrastruktūra utt.

Vajadzību definēšanai nepieciešama pietiekama distancēšanās no esošā risinājuma, un ir svarīgi būt atvērtiem izmaiņu ieviešanai vai esošo risinājumu pilnīgai nomaiņai. Inovatīvus risinājumus ne vienmēr iepērk to inovatīvās būtības dēļ, un var identificēt vairākus faktorus, kas var ietekmēt šī lēmuma pieņemšanu:

- o ja viens no mērķiem ir **pārvarēt problēmas, kas saistītas ar ekonomikas atveseļošanu, zaļo un digitālo pārkārtošanos un ES noturības veicināšanu**, piemēram, ja ir nepieciešams **mazināt ietekmi uz vidi** un izstrādāt risinājumu, kurš atbilst noteiktajiem **energoefektivitātes** kritērijiem;
- o ja viens no mērķiem ir iegūt **līdzvērtīgus vai labākus rezultātus, optimizējot izmaksas**, tad viens no risinājumiem ir inovatīvu risinājumu iepirkšana, nosakot atbilstošus **izmaksu kritērijus**;
- o ja viens no mērķiem ir iegādāties pēc iespējas **kvalitatīvākus un efektīvākus risinājumus**, viena no iespējām ir veikt inovatīvu risinājumu iegādi, nosakot atbilstošus **kvalitātes kritērijus**;
- o ja ir identificētas līdz šim **neapmierinātas vajadzības**, kuras tirgū pieejamie esošie risinājumi pienācīgi nerisina;
- o ja ir vēlme sniegt sabiedriskos pakalpojumus atbilstoši tādu **iedzīvotāju gaidām**, kuri arvien vairāk izmanto tehnoloģijas, ir vides jautājumos atbildīgi un sociāli apzinīgi. Iepriekš analizējot lietotāju vajadzības, ir iespējams noskaidrot, vai līdz šim izmantotais risinājums (joprojām) ir piemērotākais.

NODERĪGI JAUTĀJUMI VAJADZĪBAS DEFINĒŠANAS PROCESĀ¹⁰

- ✓ Kādas pārmaiņas pasūtītājs vēlas panākt, izmantojot iepirkumu?
- ✓ Kādus rezultātus pasūtītājs vēlas sasniegt, izmantojot iepirkumu?
- ✓ Ko šīm pārmaiņām vajadzētu ietekmēt?
- ✓ Kā varēs zināt, vai noteiktais mērķis un rezultāti ir sasniegti? Kādi ir veiksmīga iznākuma kritēriji?
- ✓ Cik svarīgi ir atrast risinājumu? Kādas ir sekas, ja īstermiņā un ilgtermiņā nav risinājuma?

Kā identificēt inovatīvus risinājumus?

Ir iespējams iegādāties tirgū vēl **neeksistējošu** produktu / pakalpojumu / procesu, aprakstot savas vajadzības, tā mudinot uzņēmumus un pētniekus izstrādāt inovatīvus risinājumus vajadzību apmierināšanai. Vai arī tā vietā, lai pirktu gatavu risinājumu, var rīkoties kā pirmlietotājs un iegādāties

⁹ EK. 2021. Ieteikumi par inovācijas iepirkumu. Komisijas paziņojums. 5.-10.lpp. Pieejams: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/45975>

¹⁰ Innovation Norway. N.d. Innovation-friendly procurement tools for the humanitarian sector. 14. lpp. Pieejams: <https://www.innovasjon Norge.no/globalassets/0-innovasjon Norge.no/subsites/hipnorway/guide-innovation-friendly-procurement-final.pdf>

tirgū **jaunu un izteikti novatorisku** produktu / pakalpojumu / procesu. Inovatīvus risinājumus ir iespējams identificēt vairākos veidos:

- analizējot **gala lietotāja vajadzības un vēlmes** – sabiedrības pieprasījums un izteiktās vēlmes gan veicina jaunu tehnoloģiju ieviešanu, gan sniedz idejas par potenciālajiem risinājumiem;
- analizējot **potenciālo piegādātāju iespējas un piedāvājumus** – pēc izaicinājuma definēšanas konsultācijas ar tirgus dalībniekiem var sniegt ieskatu par potenciālajiem risinājumiem un tirgus gatavību reaģēt uz to;
- analizējot **citū organizāciju labo praksi** – izpētot ārvalstu vai citu iestāžu piemērus un labo praksi, ir iespējams gūt idejas par potenciālajiem risinājumiem, kuri tika piedāvāti citos iepirkumos;
- organizējot ideju **hakatonus** – populārs un efektīvs veids, kā ģenerēt idejas, apvienojot jomas profesionāļus un entuziastus.

IEDVESMAI UN IDEJĀM

Būtiski ir apmainīties ar pieredzi un mācīties no tās, tāpēc šeit atradīsiet avotus, kur iespējams iepazīties ar inovāciju iepirkumu piemēriem visdažādākajās jomās.

- ✓ Inovāciju iepirkuma platformas apkopotā informācija par piemēriem no dažādām valstīm – [ŠEIT](#)
- ✓ Lietuvas iniciatīvas GovTech Lab mājaslapā ir iespējams iepazīties ar publisko iestāžu identificētajiem izaicinājumiem, kuriem tika piedāvāti iespējamie risinājumi – [ŠEIT](#)
- ✓ Ar piemēriem veselības aprūpes jomā ir iespējams iepazīties EcoQuip Plus projekta mājaslapā – [ŠEIT](#) un [ŠEIT](#)
- ✓ Labās prakses piemērus ir iespējams atrast arī EK paziņojumā – [ŠEIT](#)

TIRGUS IZPĒTE UN APSPRIEŠANĀS AR TIRGUS DALĪBNIEMIEM

Kad noskaidrotas vajadzības, var sākt meklēt risinājumus tirgū. Tirgus izpētes veikšana un apspriešanās ar tirgus dalībniekiem dod iespēju:

1. atrast labāko / precīzāko veidu, kā izvirzīt prasības un noteikt vērtēšanas kritērijus;
2. iegūt atgriezenisko saiti par jau izvirzītajiem kritērijiem;
3. iegūt vairāk informācijas un kvalitatīvāk sagatavot iepirkumu dokumentāciju;
4. pārliecināties par nozares jaunajiem sasniegumiem;
5. informēt potenciālos piegādātājus par iepirkuma plānu un prasībām;
6. nodrošināt sūdzību riska samazināšanu, jo pasūtītājs var laicīgi ņemt vērā tirgus viedokli;
7. aktivizēt tirgu, piesaistot uzmanību konkrētajam iepirkumam.

Tirgus izpēti iepirkuma plānošanas posmā var veikt vairākas reizes, piemēram, uzsākot plānošanu, lai noskaidrotu vispārējās iespējas un variantus vajadzības realizēšanai, aptuvenās izmaksas, kā arī noslēdzot plānošanu, lai pārliecinātos par dokumentācijas un prasību viennozīmīgu interpretāciju un tirgus interesi (vai kavējošos faktoros) piedalīties iepirkumā, lūdzot sniegt informatīvu piedāvājumu par iespējamajām izmaksām.¹¹

¹¹ SIA "CSE COE". 2020. Rekomendāciju inovācijas iepirkuma atbalsta instrumenta izveidei un priekšlikumu tiesiskā regulējuma prasību pilnveidošanai inovācijas iepirkumu īstenošanai Latvijā izstrāde (turpmāk – Pētījums). 24.lpp. Pieejams: https://www.em.gov.lv/sites/em/files/content/Inov%C4%81cijas_dep/zinojums_inovācijas-ievirkums.pdf

No 2021. gada 15. februāra IUB piedāvā iespēju tirgus izpētes ietvaros pasūtītājiem IUB tīmekļvietnē pirms iepirkuma uzsākšanas publicēt paziņojumu par apspriedi ar piegādātājiem. Šāda paziņojuma publicēšana ir papildu instruments PIL 18. panta otrajā daļā un SPSIL 22. panta otrajā daļā minētajai apspriedei, un ir viens no tirgus izpētes instrumentiem.¹²

Plānojot un veicot tirgus izpēti, ieteicams veikt vismaz šādus soļus (gadījumos, ja ir izvēlēts kontaktēties ar ieinteresētajiem tirgus dalībniekiem u.c. ieinteresētajām personām):¹³

1. iepazīties ar IUB tīmekļvietnē publicētām vadlīnijām "[Ieteikumi pasūtītājiem, sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem un finansējuma saņēmējiem tirgus izpētes veikšanā](#)";
2. iepazīties ar IUB tīmekļvietnē publicēto skaidrojumu "[Interesu konflikta aktuālie jautājumi publiskajos iepirkumos](#)", kurā analizēti piegādātāja iepriekšējās iesaistīšanās būtiski aspekti;
3. sagatavot tehniskās specifikācijas un finanšu piedāvājuma formas, apspriežamos jautājumus, kvalifikācijas un citas prasības;
4. apzināt potenciālās ieinteresētās personas, kas varētu piedalīties tirgus izpētē (šim nolūkam ir iespējams konsultēties ar nozaru asociācijām, izpētīt līdzīgu iepirkumu rezultātu paziņojumus IUB tīmekļa vietnē u.tml.);
5. veikt tirgus izpēti ar apzinātajiem tirgus dalībniekiem, nozaru asociācijām u.c. ieinteresētajām personām (vēlams nosūtīt vismaz trīs tirgus dalībniekiem), kā arī ir vēlams publicēt uzaicinājums piedalīties tirgus izpētē publiskās organizācijas tīmekļa vietnē un citās vietnēs (maksimāli nodrošinot iespēju ieinteresēt tirgu);
6. apkopot saņemtās atbildes un izdarīt secinājumus, labojot, precizējot un papildinot iepirkuma dokumentāciju;
7. dokumentēt tirgus izpētes procesu (ar ieteikumiem var iepazīties IUB tīmekļvietnē – [ŠEIT](#)).

KONTROLJAUTĀJUMI PAR TIRGUS IZPĒTES VEIKŠANU

- Vai, veicot tirgus izpēti, tika nodrošināta publisko iepirkumu jomā vispārīgo principu ievērošana (atklātums, vienlīdzīga attieksme un brīva konkurence, publiskās personas finanšu līdzekļu efektīva izmantošana)?
- Vai tika rakstiski veikti tirgus izpētes rezultāta apkopojumi un saglabāti jebkuri pierādījumi par tirgus izpētes procesu (izdrukas, piedāvājumi, audio ieraksti, vēstules, ziņojumi)?
- Vai tika ievēroti publiskos iepirkumus regulējošo tiesību aktu nosacījumi attiecībā uz konkurences ierobežošanas aizliegumu (PIL 18. panta ceturrtā daļa; SPSIL 22. panta ceturrtā daļa)?

Metodes veids	Apraksts
Apspriedes ar piegādātājiem (PIL 18. panta otrā daļa; SPSIL 22. panta otrā daļa)	Uzaicina pēc iespējas plašāku interesentu loku, lai sagatavotu iepirkumu un informētu piegādātājus par iepirkuma plānu un prasībām, attiecīgi apspriedē uzklautot iespējamo tirgus dalībnieku viedokli. Pirms apspriedes ieteicams nosūtīt apspriedes dalībniekiem informāciju par vajadzību (iespējams nosūtot iepirkuma dokumentācijas projektu). Pasūtītājam apspriedes veikšanai jāievieto paziņojums par apspriedi savā tīmekļvietnē, norādot apspriežamos jautājumus, apspriedes laiku un vietu, veidu, kādā piegādātāji var pieteikties dalībai apspriedē, prasības attiecībā uz apspriedes dokumentēšanu un šīs dokumentācijas publicēšanu.

¹² IUB. 2021. Paziņojums par apspriedi ar piegādātājiem. Pieejams:

<https://www.iub.gov.lv/lv/skaidrojums-pazinojums-par-apspriedi-ar-piegadatajiem>

¹³ SIA "CSE COE". 2020. Pētījums. 103.lpp.

Metodes veids	Apraksts
Sarakste	Saraksti veic ar plašāku interesentu loku, cenšoties atlasīt vismaz trīs piegādātājus (kuriem ir tāda kvalifikācija, kas pēc iespējas līdzinās tai kvalifikācijai, ko ir paredzēts izvirzīt pretendētam iepirkuma ietvaros). Sarakstē sniedz piegādātājam informāciju par būtiskajiem līguma nosacījumiem vai vajadzību (iespējams, nosūtot iepirkuma dokumentācijas projektu), un lūdz sniegt informatīvu piedāvājumu par iespējamajām izmaksām. Tāpat lūdz norādīt spējas realizēt vajadzību, uzdodot jautājumus par prasību izpratni, kā arī norādīt neskaidros jautājumus, t.sk. riskus par iepirkuma priekšmetu.
Telefoniska piegādātāju aptauja	Telefonisku aptauju veic ar plašāku interesentu loku, cenšoties atlasīt vismaz trīs piegādātājus (kuriem ir tāda kvalifikācija, kas pēc iespējas līdzinās tai kvalifikācijai, ko ir paredzēts izvirzīt pretendētam iepirkuma ietvaros). Telefoniski sniedz piegādātājam informāciju par būtiskajiem līguma nosacījumiem, un aptaujas laikā lūdz sniegt informāciju par iespējamajām izmaksām, tāpat lūdz norādīt spējas realizēt vajadzību, uzdodot jautājumus par prasību izpratni, kā arī norādīt neskaidros jautājumus, t.sk. riskus par iepirkuma priekšmetu.
Piegādātāju tīmekļa vietnes izpēte	Veic pēc iespējas vairāk tīmekļvietņu izpēti, cenšoties izpētīt vismaz trīs piegādātājus (kuriem ir tāda kvalifikācija, kas pēc iespējas līdzinās tai kvalifikācijai, ko ir paredzēts izvirzīt pretendētam iepirkuma ietvaros). Izvērtē informāciju par iespējamajām izmaksām, izpēta spējas realizēt vajadzību, noskaidro vajadzības realizēšanas specifiskās prasības un vajadzības realizēšanas variantus.
Tiešsaistes aptauja	Uzaicina pēc iespējas plašāku interesentu loku, cenšoties atlasīt vismaz trīs piegādātājus (kuriem ir tāda kvalifikācija, kas pēc iespējas līdzinās tai kvalifikācijai, ko ir paredzēts izvirzīt pretendētam iepirkuma ietvaros). Paredz noteiktu aizpildīšanas laiku. Sniedz informāciju par vajadzību. Aptaujā lūdz sniegt informatīvu piedāvājumu par iespējamajām izmaksām, lūdz norādīt spējas realizēt vajadzību, uzdod jautājumus par prasību izpratni, lūdz norādīt neskaidros jautājumus, t.sk. riskus par iepirkuma priekšmetu.
Brošūru, katalogu, bukletu u.c. drukātas informācijas izpēte	Veic pēc iespējas vairāk pieejamās drukātās informācijas izpēti, cenšoties aplūkot vismaz trīs piegādātājus (kuriem ir tāda kvalifikācija, kas pēc iespējas līdzinās tai kvalifikācijai, ko ir paredzēts izvirzīt pretendētam iepirkuma ietvaros). Izvērtē informāciju par iespējamajām izmaksām, izpēta spējas realizēt vajadzību, noskaidro vajadzības realizēšanas specifiskās prasības un vajadzības realizēšanas variantus.
Neatkarīga eksperta atzinums	Neatkarīga eksperta izvēle un piesaiste, eksperta uzdevuma noformulēšana. Ekspertu var piesaistīt dažādu jautājumu risināšanā – iepirkuma dokumentācijas gatavošanā, izmaksu noteikšanā, prasību formulēšanā un vajadzības realizēšanas veidu noteikšanā. Ekspertu var piesaistīt arī pašas tirgus izpētes veikšanai un tirgus loka apzināšanai. Tāpat jāņem vērā, ka, izvērtējot iepirkuma sarežģītību, vērtējams jautājums par dažādu specializācijas jomu ekspertu iesaisti.
Publiski pieejamā informācija vai komunikācija	Veic sadarbību un komunikāciju ar citām publiskajām personām, kurām nesen ir bijis noslēgts līdzīgs piegādes vai pakalpojumu līgums,

Metodes veids	Apraksts
ar citu publisko personu, kas veikusi līdzīgu iepirkumu	veic šo publisko personu publicētas informācijas izpēti. Izvērtē informāciju par iespējamajām izmaksām, izpēta tirgus spējas realizēt vajadzību, noskaidro vajadzības realizēšanas specifiskās prasības un vajadzības realizēšanas variantus.
Paša Pasūtītāja uzkrātā informācija, pieredze vai iepriekš veiktā izpēte par iespējamām izmaksām un iespējamiem piegādātājiem	Apzina līdzīgos iepirkumus, vajadzības, kas realizētas iepriekš, veic piedāvājumus iesniegušo pretendentu un to piedāvājumu izpēti, iepirkuma dokumentācijas, t.sk. veikto tirgus izpētes analīzi, veic salīdzinājumu un izdara secinājumus.
Attiecīgās jomas izstādes, konferences apmeklējums	Izvēlas vajadzības specifikai atbilstošas jomas izstādi vai konferenci. To apmeklējot, veic mutiskas piegādātāju aptaujas, drukātās informācijas (brošūru, katalogu un bukletu) iegūšanu.

Avots: SIA "CSE COE" apkopojums no PIL, SPSIL

PROCEDŪRAS IZVĒLE

Atbilstoši Latvijas normatīvajiem aktiem, organizējot inovāciju iepirkumu, iespējams piemērot visas iepirkuma procedūras un iepirkumu veidus, jo ar iepirkumu var realizēt vajadzību iepirkt ne tikai inovāciju procesu, bet arī inovāciju rezultātu vai kādu citu atsevišķu inovāciju posmu. Līdz ar to, plānošanas posmā ir svarīgi izvērtēt labāko veidu, kā sasniegt iepirkuma rezultātu. Tabulā iekļauta informācija par iepirkuma procedūrām / veidiem un to atbilstību inovāciju iepirkumu vajadzībām.¹⁴

Procedūra / veids	Apraksts	Atbilstība inovāciju iepirkumu vajadzībām
Atklāts konkurss	Iepirkuma procedūra, kurā visi ieinteresētie piegādātāji ir tiesīgi iesniegt piedāvājumus. ¹⁵	Piemērojams gadījumos, kad tehniskā specifikācija ir precīzi sagatavojama, prece, pakalpojums vai būvdarbs skaidri aprakstāms. Tā kā tehniskā specifikācija iepirkuma laikā nav precizējama vai apspriežama, ieteicams piemērot tad, ja pasūtītājs pērk tirgū jau komercializēto produktu. Iespējams izmantot arī, lai iepirktu pakalpojumus inovatīva produkta izveidei / attīstībai.
Slēgts konkurss	Iepirkuma procedūra, kurā visi ieinteresētie piegādātāji var pieprasīt tiesības piedalīties, bet piedāvājumus var iesniegt tikai tie kandidāti, ko publiskā persona uzaicina. ¹⁶	Piemērojams gadījumos, kad tehniskā specifikācija ir precīzi sagatavojama un prece, pakalpojums vai būvdarbs – skaidri aprakstāms. Inovāciju iepirkumos ieteicams piemērot, ja pasūtītājs pērk tirgū jau komercializēto produktu.

¹⁴ SIA "CSE COE". 2020. Pētījums. 30.lpp. Pieejams:

https://www.em.gov.lv/sites/em/files/content/Inov%C4%81cijas_dep/zinojums_inovācijas-iepirkums.pdf

¹⁵ PIL 1. panta 3. punkts; SPSIL 1. panta 3. punkts

¹⁶ PIL 1. panta 31. punkts; SPSIL 1. panta 30. punkts

Procedūra / veids	Apraksts	Atbilstība inovāciju iepirkumu vajadzībām
Konkursa procedūra ar sarunām (PIL) Sarunu procedūra, publicējot dalības uzaicinājumu (SPSIL)	Iepirkuma procedūra, kurā visi ieinteresētie piegādātāji var pieprasīt tiesības piedalīties, bet piedāvājumus var iesniegt tikai tie kandidāti, ko pasūtītājs uzaicina, kuru piemēro, kad nav iespējams iegūt pasūtītāja vajadzībām atbilstošu piedāvājumu atklātā vai slēgtā konkursā, un kuras mērķis ir dot pretendentiem iespēju sarunu laikā uzlabot piedāvājumu saturu atbilstoši pasūtītāja vajadzībām. ¹⁷	Atbilstoša inovāciju iepirkumu vajadzībām, jo atļauj veikt sarunas vairākās kārtās, ļaujot pretendentiem pielāgot savus piedāvājumus. Piemērotāka tirgū pieejamu produktu, pakalpojumu vai būvdarbu iepirkumam, sarunu laikā precizējot atbilstošāko risinājumu, kuru var piedāvāt pretendenti no tirgū pieejamajiem. Konkursa procedūra ar sarunām pieļauj sarunu laikā piedāvāt inovatīvus risinājumus, kas ir piemēroti sākotnēji definētās vajadzības apmierināšanai.
Konkursa dialogs	Iepirkuma procedūra, kurā visi ieinteresētie piegādātāji var pieprasīt tiesības piedalīties, bet piedāvājumus var iesniegt tikai tie kandidāti, ko pasūtītājs uzaicina, kuru piemēro, kad nav iespējams iegūt pasūtītāja vajadzībām atbilstošu piedāvājumu atklātā vai slēgtā konkursā, un kuras mērķis ir sarunās ar atlasītajiem kandidātiem noteikt un raksturot līdzekļus, kas vislabāk piemēroti pasūtītāja vajadzību apmierināšanai. ¹⁸	Atbilstoša inovāciju iepirkumu vajadzībām, jo atļauj veikt sarunas vairākās kārtās, pilnveidojot pasūtītāja prasības un vajadzību definējumu, īpaši gadījumos, kad pasūtītājs nezina, kurš risinājums vislabāk apmierinātu viņa vajadzības, vai kad pasūtītājam trūkst zināšanu par risinājumiem. Procedūras ietvaros ir iespēja vienoties ar pretendentiem par intelektuālā īpašuma tiesību jautājumiem.
Inovācijas partnerības procedūra	Iepirkuma procedūra, kurā visi ieinteresētie piegādātāji var pieprasīt tiesības piedalīties, bet piedāvājumus var iesniegt tikai tie kandidāti, ko pasūtītājs uzaicina, un kuru piemēro, lai izveidotu ilgtermiņa inovācijas partnerību jauna inovatīva produkta, pakalpojuma vai būvdarbu izstrādei un turpmākai iegādei. ¹⁹	Iepirkumu procedūra, kas veidota īpaši inovāciju iepirkumiem. Procedūra piemērojama gadījumos, kad pasūtītājam ir zināma vajadzība, bet nav zināms tirgū pieejamais risinājums, kas apmierinās šo vajadzību. Iespējams piemērot arī gadījumos, kad pasūtītāja vajadzība vēl nav pilnīgi skaidra, to pilnveidojot partnerības procesā.
Sarunu procedūra (PIL) Sarunu procedūra, nepublicējot dalības uzaicinājumu (SPSIL)	Iepirkuma procedūra, kurā pasūtītājs, iepriekš nepublicējot paziņojumu par līgumu, apspriežas ar paša izraudzītiem piegādātājiem un ar vienu vai vairākiem no viņiem rīko sarunas par iepirkuma līguma noteikumiem. ²⁰	Inovāciju iepirkuma gadījumā sarunu procedūra ir organizējama tikai attiecīgajā tiesību aktā ²¹ noteiktajos gadījumos, visbiežāk, piemēram, PIL 8. panta septītās daļas 2. punkta b un c apakšpunktos un astotajā daļā minētajos gadījumos. Procedūras izvēli ir rūpīgi jāpamato, jo tās nepamatota piemērošana ir uzskatāma par konkurences ierobežošanas pārkāpumu

¹⁷ PIL 1. panta 15. punkts; SPSIL 1. panta 29. punkts

¹⁸ PIL 1. panta 14. punkts; SPSIL 1. panta 15. punkts

¹⁹ PIL 1. panta 12. punkts; SPSIL 1. panta 13. punkts

²⁰ PIL 1. panta 30. punkts; SPSIL 1. panta 28. punkts

²¹ PIL 8. panta septītā daļa un astotā daļa; SPSIL 13. panta septītā un astotā daļa

Procedūra / veids	Apraksts	Atbilstība inovāciju iepirkumu vajadzībām
		(līguma slēgšanas tiesības tiek piedāvātas šauram pretendentu lokam). Kopumā inovāciju iepirkuma īstenošana procedūras ietvaros ir teorētiski iespējama.
"Mazie iepirkumi"	<p>PIL – ja publiska vai publiska pakalpojuma līguma paredzamā līgumcena ir 10 000-41 999 EUR un publiska būvdarbu līguma paredzamā līgumcena ir 20 000-169 999 EUR, pasūtītājs veic iepirkumu PIL 9. pantā noteiktajā kārtībā.²²</p> <p>SPSIL – iepirkumu vadlīnijas ir piemērojamas iepirkumiem, kas veikti, lai nodrošinātu SPSIL 3., 4., 5., 6. un 7. pantā minētās darbības noteiktajās jomās. Paredzamā līgumcena ir mazāka par MK noteiktajām līgumcenu robežām, bet piegādes un pakalpojumu līgumiem ir 42 000 EUR vai lielāka un būvdarbu līgumiem 170 000 EUR vai lielāka.²³</p>	<p>PIL iepirkumu gadījumos PIL 9. pantā noteiktā kārtība piemērojama obligāti.</p> <p>Iepirkumu vadlīnijas sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem – vadlīnijas ieteicams piemērot visiem, tomēr īpaši ieteicams tās piemērot sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem, kas ir ES vai citu fondu finansējuma saņēmēji (to obligāta piemērošana var būt noteikta līgumā, noteikumos vai citā dokumentā).</p>
2. pielikuma pakalpojumi	<p>2. pielikumā norādītie sociālie un citi īpašie pakalpojumi.²⁴</p> <p>Paredzamās līgumcenu robežas skatīt PIL 10. pantā.</p>	2. pielikuma norādīto pakalpojumu iepirkumā ir iespējams veikt inovāciju iepirkumu.
Izņēmumi	Iepirkumu priekšmeti, kas tiesību aktos minēti kā izņēmumi, kuriem nav piemērojams attiecīgais tiesību akts. ²⁵	Iespējams veikt inovāciju iepirkumu konkrētiem un šauri definētajiem gadījumiem.
Zaļais publiskais iepirkums (ZPI)	Tādu preču, pakalpojumu un būvdarbu iepirkums, kuru ietekme uz vidi to aprites ciklā ir mazāka nekā precēm, pakalpojumiem un būvdarbiem ar tādu pašu lietojuma mērķi, kas iegādāti, nepiemērojot ZPI principus. ²⁶	ZPI ietvaros ir iespējams veikt inovāciju iepirkumu.
Metu konkurss	<p>Procedūra, kas pasūtītājam dod iespēju iegūt metu vai plānu, kuru žūrijas komisija atzinusi par labāko.</p> <p>Pasūtītājs ir tiesīgs rīkot metu konkursu, ja paredzamā līgumcena ir 10 000 EUR vai lielāka. Metu konkursu rīko kā iepirkuma procedūras sastāvdaļu, kuras rezultātā</p>	Metu konkursu var rīkot kā atsevišķu inovāciju posmu vai kā iepirkuma procedūras sastāvdaļu, un tas ir piemērots inovatīvu ideju radīšanai un iepirkšanas uzsākšanai.

²² PIL 9. panta pirmā daļa

²³ IUB. 2019. Iepirkumu vadlīnijas sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem. Pieejams: <https://www.iub.gov.lv/lv/iepirkumu-vadlinijas-sabiedrisko-pakalpojumu-sniedzējiem>

²⁴ PIL 10. pants; SPSIL 13. panta piektā daļa

²⁵ PIL 3. un 5. pants, SPSIL 10. pants

²⁶ PIL 19. pants, SPSIL 28. pants; MK 20.06.2017. noteikumi Nr. 353 "Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība".

Procedūra / veids	Apraksts	Atbilstība inovāciju iepirkumu vajadzībām
	<p>tiek piešķirtas publiska pakalpojuma līguma slēgšanas tiesības, vai kā atsevišķu konkursu, kurā paredzētas godalgas vai maksājumi dalībniekiem.²⁷</p>	

Avots: SIA "CSE COE" apkopojums no PIL, SPSIL

Plānojot un organizējot inovāciju iepirkumu, ir jāievēro noteikti procesuālie soļi, kurus nosaka publiskos iepirkumus regulējošie tiesību akti. Informācijas apkopojumu skatīt pielikumā – Iepirkuma procesuālie soļi.

PIEMĒRI: INOVĀTĪVU RISINĀJUMU IEGĀDE, IZMANTOJOT PUBLISKO IEPIRKUMU

- ✓ **Ogres novada pašvaldība** iepirka inovatīvu risinājumu – cilvēkveidīgu robotu – Centrālajai bibliotēkai, īstenojot iepirkumu atbilstoši PIL 9. pantam – “mazie iepirkumi”.
Par īstenoto iepirkumu – [SPIED ŠEIT](#)
Par iepirkuma dokumentāciju – [SPIED ŠEIT](#)
- ✓ **Ventspils pilsētas pašvaldības SIA “Ventspils Reiss”** iepirka unikālus elektriskos mikroautobusus un uzlādes stacijas atklāta konkursa procedūras ietvaros. Pirms iepirkuma uzsākšanas pasūtītājs veica tirgus izpēti un konsultācijas ar tirgus dalībniekiem, kā rezultātā viens uzņēmums apstiprināja savas iespējas risinājumu izstrādāt un par privātajiem līdzekļiem izstrādāja arī prototipu.
Par īstenoto iepirkumu – [SPIED ŠEIT](#)
Par iepirkuma dokumentāciju – [SPIED ŠEIT](#)
- ✓ **Zemgales plānošanas reģions** iepirka bezpilota elektriskā autobusa demonstrāciju un apkalpošanu, izmantojot atklāta konkursa procedūru.
Par transportlīdzekļa demonstrāciju – [SPIED ŠEIT](#)
Par iepirkuma dokumentāciju – [SPIED ŠEIT](#)
- ✓ **Mārupes novada pašvaldība** bija viena no pirmajām pašvaldībām, kas būvniecības procesā sāka izmantot būvju informācijas modelēšanu, izvirzot šādu prasību iepirkuma procesā. Piemēram, pašvaldība nolēma veikt pamatskolas pārbūvi un jaunas pirmsskolas izglītības iestādes (PII) būvniecību, un iepirkumi tika īstenoti atklāta konkursa procedūras ietvaros.
Par risinājumiem – [SPIED ŠEIT](#)
Par iepirkuma dokumentāciju pamatskolas pārbūvei – [SPIED ŠEIT](#)
Par iepirkuma dokumentāciju jaunas PII būvniecībai – [SPIED ŠEIT](#)

Inovācijas partnerības procedūra

Inovācijas partnerība ir publiskā iepirkuma procedūras veids, kas tika īpaši izveidots, lai labāk atbilstu inovācijas iepirkuma vajadzībām, palielinātu tiesisko noteiktību un samazinātu ar inovācijām saistītos riskus.²⁸ Inovācijas partnerību var izmantot gadījumos, kad tirgū nav pieejams pasūtītāja vajadzību apmierinošs risinājums.²⁹ Galvenā inovācijas partnerības iezīme – inovatīvu risinājumu izstrāde notiek līguma izpildes gaitā. Atbilstoši EK vadlīnijām inovācijas partnerības ietvaros pasūtītājs noslēdz līgumu ar vienu vai vairākiem labākajiem varbūtējo inovāciju piegādātājiem, kuriem ir jāizstrādā inovatīvais

²⁷ PIL 1. panta 18. punkts, 8. panta otrā daļa; SPSIL 13. panta otrā daļa

²⁸ EM. 2020. Inovācijas iepirkums. Būtiskākais. 6.lpp. Pieejams:

https://www.em.gov.lv/sites/em/files/content/Inov%C4%81cijas_dep/em-broshura_elektroniska.pdf

²⁹ MK 28.02.2017. noteikumu Nr. 107 “Iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība” 139.3. punkts

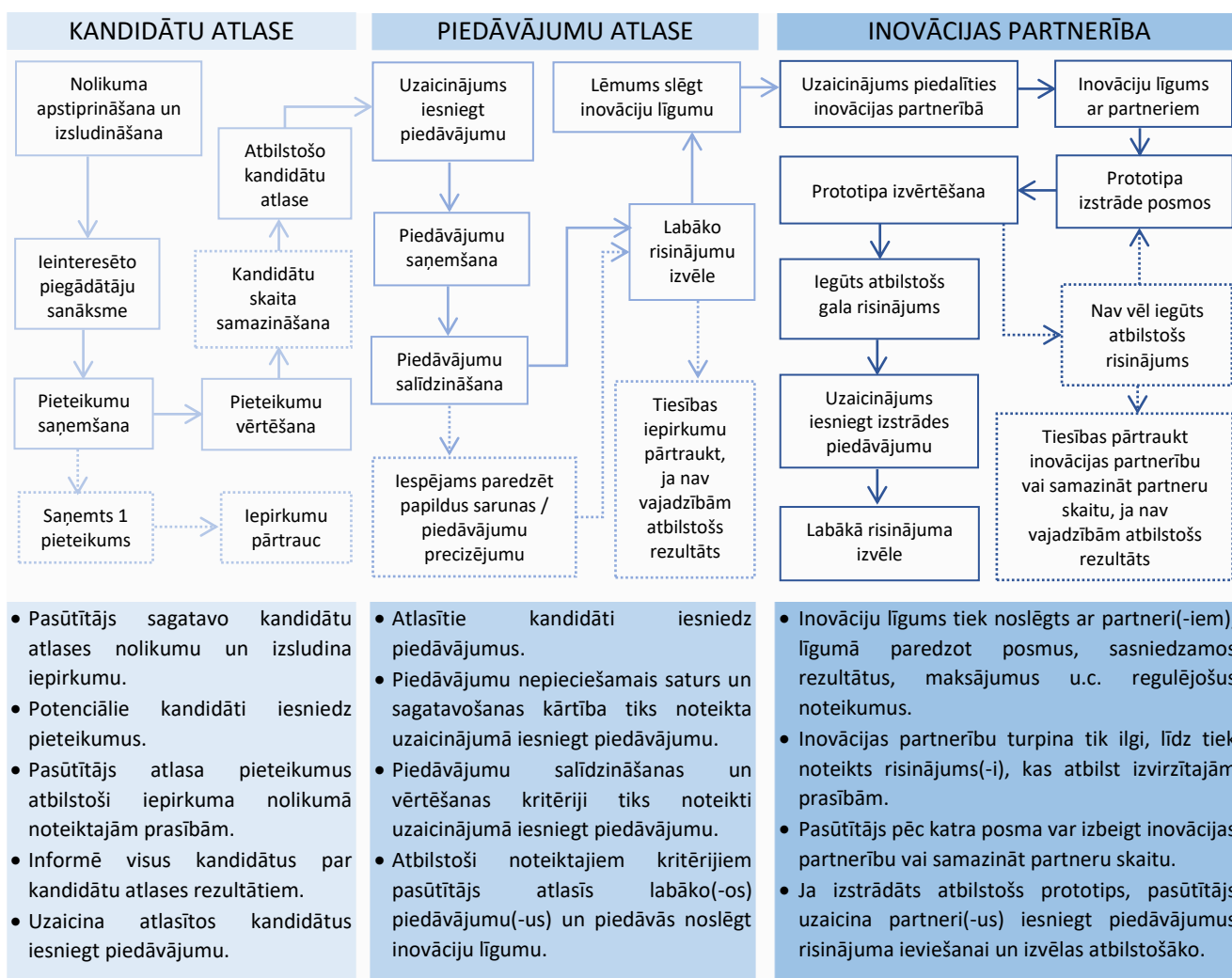

risinājums un jānodrošina tā īstenošana.

Inovācijas partnerības procesam ir trīs posmi:

- **Kandidātu atlases un piedāvājumu izvēles posms** – notiek procedūras sākumā, kad atbilstoši prasmēm un spējām tiek izraudzīti piemērotākie partneri. Balstoties uz labāko piedāvāto cenas un kvalitātes attiecību, tiek piešķirtas tiesības slēgt līgumu par inovācijas partnerības izveidošanu. Šis posms ir līdzīgs slēgtai procedūrai.
- **Izstrādes posms** – partneris(-i) izstrādā jauno risinājumu sadarbībā ar pasūtītāju. Šis posms var tikt sīkāk iedalīts fāzēs, kas paredzētas koncepciju izvērtēšanai, prototipu izstrādei un / vai darbības testēšanai. Katrā fāzē partneru skaitu var samazināt, pamatojoties uz iepriekš noteiktiem kritērijiem.
- **Komerčiālais posms** – partneris(-i) nodrošina galīgos rezultātus.³⁰

Inovācijas partnerība tiek īstenota saskaņā ar MK 2017. gada 28. februāra noteikumu Nr. 107 "Iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība" 2. nodaļas 2.5. sadaļu. Aptuvenie inovācijas partnerības īstenošanas soļi shematiski attēloti tālāk.

Avots: EM apkopojums, kā pamatu izmantojot AS "Latvijas valsts meži" (LVM) veidoto shēmu³¹

³⁰ EK. 2021. Ieteikumi par inovācijas iepirkumu. Komisijas paziņojums. 60.-61.lpp. Pieejams: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/45975>

³¹ MK 28.02.2017. noteikumi Nr. 107 "Iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība". EM. 2020. Inovācijas iepirkums. Būtiskākais. 8.lpp.

Inovācijas partnerībai tāpat kā citām publisko iepirkumu procedūrām piemēro attiecīgos ES un PTO noteikumus, tostarp ES līguma pamatprincipu par nediskriminēšanu. Ir svarīgi, lai inovācijas partnerība būtu strukturēta tā, lai tā stimulētu inovatīvu risinājumu izstrādi, bet neizraisītu tirgus noslēgšanu.³² Ņemot vērā, ka partnerības gadījumā galaproduktu vai pakalpojumu iepirkšana komerciālos apmēros nenotiek atsevišķā iepirkuma procedūrā, īpaša uzmanība jāpievērš ES valsts atbalsta principiem.

Lai izvairītos no valsts atbalsta gadījuma, ir svarīgi gūt ieskatu par attiecīgo tirgu un tā iespējām. Tādēļ **iespēja apsprieties ar tirgus dalībniekiem ir uzskatāma kā svarīgs inovācijas partnerības izdošanās priekšnosacījums.**³³ Detalizētāka informācija par apspriedi ar tirgus dalībniekiem atrodama vadlīniju 8. lpp.

Kopumā jānorāda, ka inovācijas partnerības procedūra nav vienmēr piemērotākā iepirkuma procedūra inovāciju ieviešanai, kā arī tā nav brīvi lietojama jebkuru vajadzību risināšanai. Tādēļ vajadzības definēšanas un tehniskās specifikācijas sagatavošanas laikā ieteicams izvērtēt arī citu iepirkuma procedūru veidu piemērošanu.³⁴

PIEMĒRI: INOVĀCIJAS PARTNERĪBA

- ✓ LVM pirmie Latvijā īstenoja inovācijas partnerības procedūru, lai optimizētu kokmateriālu piegādes procesu. Tika iepirkts loģistikas informācijas tehnoloģiju (IT) risinājums. Par LVM īstenoto iepirkumu un tā īstenošanas shēmu (7.-8.lpp.) – [SPIED ŠEIT](#)
Par iepirkuma dokumentāciju – [SPIED ŠEIT](#)
- ✓ Dānijas pašvaldība izmantoja inovācijas partnerību, lai samazinātu applūšanas risku pilsētvidē – [SPIED ŠEIT](#)
- ✓ Helsinku pilsēta izmantoja inovācijas partnerību, lai nodrošinātu jaunas Olimpiskā stadiona sēdvietas, kas atbilst apbūves aizsardzības estētiskajām prasībām par kultūras mantojuma saglabāšanu.
Par īstenoto iepirkumu (62.-63.lpp.) – [SPIED ŠEIT](#)
Par iepirkuma dokumentāciju – [SPIED ŠEIT](#)

Kas jāņem vērā, īstenojot inovācijas partnerību:

- Pirms inovācijas partnerības īstenošanas ir svarīgi gūt ieskatu par attiecīgo tirgu. Pasūtītājs būtisku un nozīmīgu informāciju var iegūt, izmantot iespēju izsludināt iepriekšēju apspriešanos ar tirgus dalībniekiem.
- Ir svarīgi, lai pasūtītājs savas vajadzības apraksta pietiekami precīzi, tādējādi ļaujot tirgus dalībniekiem izprast problēmas būtību, mērogus un izvērtēt iespējas piedalīties. Vienlaikus pasūtītājam, veidojot iepirkuma saturu, būtu vērtīgi paredzēt arī situāciju, kad iepirkuma gaitā pasūtītāja vajadzība var pilnveidoties, tostarp ar tirgus dalībnieku palīdzību.
- Publiskos iepirkumus regulējošie tiesību akti atļauj slēgt līgumu ar vairākiem inovācijas partneriem, kas nozīmē, ka faktiski galīgo piedāvājumu izvēli var pārnest uz līguma izpildes laiku, tā iegūstot iespēju atbalstīt vairāku inovatīvu risinājumu izstrādi rezultātu sasniegšanai, un rezultātā izvēloties vienu vai vairākus piegādātājus inovācijas realizēšanai.

³² Direktīvā 2014/24/ES, īpaši tās 31. pantā par inovācijas partnerību, ir paredzēti noteikumi, lai nodrošinātu, ka inovācijas partnerība ir atklāta, pārredzama, nediskriminējoša un uz konkurenci balstīta.

³³ EK. 2021. Ieteikumi par inovācijas iepirkumu. Komisijas paziņojums. 60.-61.lpp. un 64.-66.lpp.

³⁴ SIA "CSE COE". 2020. Pētījums. 43.lpp

- Ieteicams rūpīgi izstrādāt inovācijas partnerības procedūras rezultāta noslēdzamo līgumu.³⁵ Detalizētāka informācija par līguma noslēgšanu 32.-34.lpp.
- Tā kā inovācijas rezultāts ir intelektuālais īpašums, inovācijas partnerības plānošanas un līguma izstrādes posmos būtiski pievērst uzmanību arī intelektuālā īpašuma jautājumam, precīzāk, izlemt par intelektuālā īpašuma tiesību turētājiem un tiesībām intelektuālo īpašumu izmantot. Plašāk intelektuālā īpašuma jautājums apskatīts 22.-27.lpp.

KRITĒRIJU UN ATLASES PRASĪBU DEFINĒŠANA

Ir trīs veidu kritēriji, ko izmanto, lai izvēlētos atbilstošāko piedāvājumu, un tie atbilst dažādiem posmiem piedāvājumu atlasē:³⁶

1. **izslēgšanas noteikumi** ir apstākļi, kuros tirgus dalībnieks jāizslēdz no iepirkuma procedūras;
2. **atlases prasības** nosaka dalībnieku piemērotību līguma izpildei;
3. **piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji** nosaka, kurš pretendents ir izstrādājis saimnieciski visizdevīgāko priekšlikumu, kas nodrošina paredzētos rezultātus, un kuram tāpēc jāpiešķir tiesības slēgt līgumu.

Izslēgšanas noteikumi – kurš ir jāizslēdz no iepirkuma procedūras?

PIL 42. pantā, PIL 9. panta astotajā daļā un SPSIL 48. pantā ir aprakstīti gadījumi, kuros pasūtītājam ir pienākums izslēgt tirgus dalībnieku no dalības iepirkuma procedūrā.

IUB tīmekļvietnē ir publicēti biežāk uzdotie jautājumi par publiskā iepirkuma likuma piemērošanu un izslēgšanas noteikumiem, lai tos apskatītu – [SPIED ŠEIT](#)

Atlases prasības – kurš spēj izpildīt līgumu?³⁷

Lai dalībnieks atbilstu atlases prasībām, viņam jāpierāda sava spēja izpildīt līgumu šādu viņam piemītošo īpašību dēļ:

1. atbilstība profesionālās darbības veikšanai;
2. saimnieciskās un finansiālās spējas;
3. tehniskās un profesionālās spējas.

Inovāciju iepirkumā lielāka uzmanība ir jāpievērš, definējot kritērijus dalībnieka tehnisko un profesionālo spēju novērtēšanai:

1. atbilstoši cilvēkresursi, piemēram, atbilstīga galveno darbinieku kvalifikācija un tehniskie resursi (piemēram, konkrēts aprīkojums), lai spētu izpildīt līgumu saskaņā ar nepieciešamo kvalitātes standartu;
2. pieredze – pakalpojuma sniegšanai nepieciešamās prasmes, efektivitāte, pieredze un uzticamība (piemēram, atsauksmes no iepriekšējiem līgumiem).

Inovāciju iepirkuma atlasī ir iespējams veikt, dalībniekiem piešķirot punktus, vienlaikus nosakot vērtēšanas metodiku, kurā tiek klasificēti nosacījumi punktu piešķiršanai. Slēgtajās procedūrās pēc to kandidātu atsijāšanas, kuri neatbilst atlases prasību minimumam, ja finālistu saraksta izveidošanai

---

³⁵ Turpat, 42.lpp un 117.lpp

³⁶ EK. 2018. Norādījumi publiskā iepirkuma speciālistiem. 65.lpp. Pieejams: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/public_procurement/2018/guidance_public_procurement_2018_lv.pdf

³⁷ Turpat.

pieteikuma iesniedzēju skaitu ir paredzēts samazināt, kandidātiem piešķir skaitlisko novērtējumu. Šādos gadījumos līgumslēdzējās iestādei paziņojumā par līgumu jānorāda:

1. mērķis un nediskriminējoša metode, ko tās plāno piemērot;
2. minimālais kandidātu skaits, ko tās vēlas uzaicināt;
3. ja attiecināms, maksimālais kandidātu skaits, kas tiks uzaicināts.

Ja pieteikumu iesniedzējiem piešķir punktus, lēmumam par punktiem vienmēr jābūt ar piezīmēm, lai būtu iespēja nākotnē paskaidrot rezultātus.

KONTROLJAUTĀJUMI PAR ATLASES PRASĪBĀM

- Vai visas atlasē prasības ir būtiskas un samērīgas ar konkrēto iepirkuma priekšmetu?
- Vai metodika, kā tiks vērtēta atbilstība atlasē prasībām un piešķirti punkti (kandidātu skaita samazināšanai), ir pieejama un saprotama dalībniekiem?

Piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji – kura dalībnieka piedāvājums gaidāmos rezultātus nodrošinās vislabākā iespējamā veidā?³⁸

Pēc to dalībnieku atlasē, kuri atbilst prasībām, līgumslēdzējām iestādēm ir jāizvēlas labākais piedāvājums, pamatojoties uz piedāvājuma izvērtēšanas kritērijiem. Arī piedāvājuma izvērtēšanas piešķiršanas kritēriji tāpat kā atlasē prasības ir jānosaka iepriekš un jāpublicē iepirkuma procedūras dokumentos, un tie nedrīkst izkropļot godīgu konkurenci. Līgumslēdzējas iestādei līguma slēgšanas tiesības jāpiešķir, pamatojoties uz saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu. Saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu nosaka 1) izmantojot tikai cenu 2) izmantojot cenu vai izmaksas, piemērojot efektivitātes pieeju vai 3) ņemot vērā cenu vai izmaksas un kvalitātes kritērijus. Līgumslēdzējas iestādes var izvēlēties vienu no šīm trim metodēm, izņemot noteiktus gadījumus, piemēram, konkursa dialoga un inovācijas partnerības gadījumus, kad kā kritēriju jāizvēlas cenu vai izmaksas un ar iepirkuma līguma priekšmetu saistītus kvalitātes kritērijus, kā arī PIL 51. panta ceturtajā daļā paredzētos priekšnosacījumus cenas kritērija izvēlei.

Veicot inovāciju iepirkumu, saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma vērtēšana, izmantojot tikai cenu, nav veiksmīgākais veids, kā saņemt kvalitatīvāku un inovatīvāku risinājumu, tādēļ ieteicams vērtēt cenu vai izmaksas kopā ar kvalitātes kritērijiem vai efektivitātes rādītājiem.

Tikai efektivitātes un aprites cikla izmaksas.

Aprites cikla izmaksas attiecas uz visām izmaksām, kas rodas līgumslēdzējam:

1. iegādes izmaksas (piemēram, pirkuma, uzstādīšanas un sākotnējās apmācības izmaksas);
2. ekspluatācijas izmaksas (piemēram, energoizmaksas, patērējamo materiālu un uzturēšanas izmaksas);
3. izmaksas, kas rodas ekspluatācijas laika beigās (piemēram, pārstrādes un likvidēšanas izmaksas);
4. izmaksas saistībā ar ietekmi uz vidi (piemēram, piesārņošanas emisijas).

³⁸ Turpat, 70-74.lpp.

APRĒĶINĀŠANAS RĪKI UN RESURSI APRITES CIKLA IZMAKSU NOTEIKŠANAI

- ✓ SMART SPP projekta rezultātā izstrādātais Excel rīks, aprites dzīves cikla un oglekļa dioksīda (CO₂) emisiju novērtēšanai un piedāvājumu salīdzināšanai. Vairāk informācijas [ŠEIT](#).
- ✓ EK aprites cikla izmaksu aprēķināšanas rīks, konkrētajām produktu kategorijām – iekārtām, apgaismojumam, sadzīves elektroprecēm, tirdzniecības automātiem un medicīnas elektroiekārtām. Vairāk informācijas [ŠEIT](#).

Labākā cenas un kvalitātes attiecība.

Kritērija izmantošana ir uzskatāma par piemērotu šādos gadījumos:

1. būvdarbi, kurus projektējis pretendents;
2. piegādes, kas paredz apjomīgas un specializētas darbības produktu uzstādīšanā un/vai uzturēšanā, un/vai lietotāju apmācībā;
3. pakalpojumi, kas saistīti ar intelektuālo darbību (piemēram, konsultāciju pakalpojumi, kuros kvalitāte ir būtiska).

Piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji, kas pamatojas uz cenas un kvalitātes attiecību, parasti tiks vērtēti ar punktiem, izmantojot dažādu kritēriju svērums sistēmu. Katra piedāvājumu vērtēšanā izmantojamā kritērija relatīvais svērums jāizsaka procentos vai saskaitāmos punktos, piemēram, "cena 30 %, kvalitāte 40 %, pakalpojums 30 %". Ja tas nav iespējams objektīvu iemeslu dēļ, kritēriji jāuzskaita dilstošā secībā pēc svarīguma.

Nav vienota obligāta veida, kā noteikt labāko cenas un kvalitātes attiecību, taču bieži izmanto šīs formulas:

a) metode, kurā cena un kvalitāte netiek īpaši svērtas:

$$\text{piedāvājuma X punktu skaits} = \frac{\text{zemākā cena}}{\text{piedāvājuma X cena}} \times \text{kopējais piedāvājuma X kvalitātes punktu skaits}$$

b) metode, kurā piemēro kvalitātes un cenas svērums, izsakot to procentos (piemēram, 60% / 40%):

$$\text{piedāvājuma X punktu skaits} = \frac{\text{zemākā cena}}{\text{piedāvājuma X cena}} \times 100 \times \text{cenas svērums(\%)}$$

$$+ \text{kopējais piedāvājuma X kvalitātes punktu skaits} \times \text{kvalitātes kritēriju svērums(\%)}^{39}$$

PIEMĒRI ES UN LATVIJĀ

- ✓ **Eiropas Komisija** nolēma iepirkt videi un lietotājiem draudzīgus biroja printerus. Tā kā tirgū nebija pieejami risinājumi, kas apmierinātu visas vajadzības, EK izlēma papildus cenai un izmaksām noteikt kvalitātes kritērijus produkta izstrādei – draudzīgums lietotājiem, trokšņa līmenis, pārstrādātu materiālu izmantošana vai sociāli nelabvēlīgā situācijā esošu personu nodarbinātība. Tika noteikts kvalitātes (40%) un cenas (60%) svērums. Novērtēšanai tika izmantota šāda formula:

$$P_x = \left[\left(\frac{K_x}{K_{\max}} \right) \times 0,4 + \left(\frac{C_{\min}}{C_x} \right) \times 0,6 \right] \times 100$$

kur:

P_x – piedāvājumam piešķirtais vērtējums;

K_x – piedāvājuma kvalitātes kritēriju vērtējums;

K_{max} – augstākais kvalitātes kritēriju vērtējums (no visiem piedāvājumiem);

C_x – piedāvājuma cena;

³⁹ Turpat, 72.-76.lpp.

C_{min} – zemākā piedāvātā cena (no visiem piedāvājumiem).

Vairāk par iepirkumu (23.-24.lpp) – [SPIED ŠEIT](#)

Vairāk par iepirkuma dokumentāciju – [SPIED ŠEIT](#)

- ✓ **Dānijas pašvaldības**, iepērkot autiņbiksītes aprūpes institūcijas vajadzībām, nolēma izmantot holistisku pieeju, jo tika identificēts, ka galvenās ar nesaturēšanu saistītās izmaksas attiecas uz aprūpi (medmāsu veltītais laiks, u.tml.), ne paša produkta cenu. Iepirkumā tika izmantoti šādi piešķiršanas kritēriji:

ekonomiskums: 40% (produkta cena – 30%, kopējās izmaksas – 70%);

kvalitāte: 25%;

izglītošana / konsultēšana: 20%;

ekonomiskā uzraudzība: 15%.

Vairāk par iepirkumu (48.lpp) – [SPIED ŠEIT](#)

- ✓ Kā iepriekš pieminēts, **LVM** inovāciju partnerības ietvaros iepirka loģistikas IT risinājumu. Novērtēšanai tika izmantota šāda formula:

$$A = \left(\frac{B}{E} \times 100\right) + \left(\frac{C}{E} \times 100\right) + \left(\frac{D}{E} \div 100\right)$$

kur:

A – kopējā piešķirto punktu summa;

B – pretendenta piedāvātais kalendāro mēnešu skaits prototipa izstrādei (saskaņā ar pretendenta finanšu piedāvājumu);

C – pretendenta piedāvātais kalendāro mēnešu skaits pilnai risinājuma izstrādei, neskaitot prototipa izstrādei nepieciešamo mēnešu skaitu (saskaņā ar pretendenta finanšu piedāvājumu);

D – kopējās projekta izmaksas (EUR);

E – par tehnisko piedāvājumu piešķirto punktu skaits.

$$D = F \times G + H \times G$$

kur:

D – kopējās projekta izmaksas (EUR);

F – pretendenta piedāvātais cilvēkdienu skaits prototipa izstrādei (saskaņā ar pretendenta finanšu piedāvājumu);

G – pretendenta norādītās izmaksas par cilvēkdienu (EUR, saskaņā ar pretendenta finanšu piedāvājumu);

H – pretendenta piedāvātais gala produkta izstrādei nepieciešamo cilvēkdienu skaits, neņemot vērā laiku, kas nepieciešams prototipa izstrādei (saskaņā ar pretendenta finanšu piedāvājumu).⁴⁰

Turpmāk tabulā ir iekļauti tipiskākie piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji un apakškritēriji, kurus var izmantot, ja līgumslēdzēja iestāde izvēlas labākās cenas un kvalitātes attiecības pieeju.

Kritēriji	Piemēri
Cena	
Fiksēta cena	-
Likmes	Dienas maksas; vienības izmaksas.
Aprites cikla izmaksas	Slovēnijas Publiskā iepirkuma aģentūra iepirka transportlīdzekļus nosakot aprites cikla izmaksas, izmantojot ES Tīro transportlīdzekļu direktīvā noteikto metodiku ar CO ₂ emisijām saistīto darbmūža izmaksu

⁴⁰ EM. 2020. Inovācijas iepirkums. Būtiskākais. 24.lpp. Pieejams:

https://www.em.gov.lv/sites/em/files/content/Inov%C4%81cijas_dep/em-broshura_elektroniska.pdf

Kritēriji	Piemēri
	aprēķināšanai. Viegļajam automobilim, kura CO ₂ emisijas ir 155 g/km, ar CO ₂ emisijām saistītās darbmūža ekspluatācijas izmaksas ir šādas: $200\,000\text{ km} \times 0,155\text{ kg/km} \times 0,04\text{ EUR/kg} = 31\,000,04\text{ EUR}$ (aprēķinātās darbmūža ekspluatācijas izmaksas par CO ₂). Šo vērtību pēc tam var pieskaitīt pirkuma maksai un citām ekspluatācijas izmaksām. Tiesības slēgt līgumu iegūst piedāvājums, kam ir labākā kopējā vērtība, apvienojot visus parametrus (cenu, izmaksas, CO ₂ emisiju sabiedrisko vērtību). ⁴¹
Kvalitāte	
Pieejamība un piemērotība visiem lietotājiem	Vides pieejamība publiskajām būvēm, telpām un ārtelpai; ⁴² pieklūstamība IKT risinājumiem; ^{43 44} lietotāju pieredzes dizaina principi. ⁴⁵
Tehniskā vērtība	Tehniskā sistēmas arhitektūra; izstrādes tehnoloģiju saraksts; tehniskais nodrošinājums; algoritmu pamatojums.
Estētiskās un funkcionālās īpašības	Polijas slimnīca iepirkumā kā kritēriju izvirzīja temperatūras samazināšanu par 2°C, nevis noteica konkrētu risinājumu mērķa sasniegšanai. ⁴⁶ Itālijas valsts centralizēto iepirkumu struktūra iepirkuma specifikācijas paredzēja, ka piegādātājiem ir jāgarantē iepriekš noteikti komforta līmeņa apstākļi, enerģijas ietaupījums un CO ₂ samazinājums. Specifikācijas paredz ēkās nodrošināmo temperatūru, elektronisku mērierīču uzstādīšanu, apkures un energopakalpojumu optimālā patēriņa līmeņa izvērtējumu un katras celtnes energoauditu. ⁴⁷
Sociālie, vides un inovāciju nosacījumi	Vides: CO ₂ emisiju samazinājums; alternatīvās degvielas izvēle; patērētā jauda; ekspluatācijas laiks. Sociālie: papildu punkti par bezdarbnieku piesaisti līguma izpildē; godīgas tirdzniecības (angl. fair trade) marķējuma izmantošana; piekļuve personām ar invaliditāti, u.tml.
Organizācija	
Projekta vadība Risku analīze Kvalitātes kontrole	Projekta vadības struktūra (plānotās aktivitātes, laika un noslodzes plānojums, u.tml.); visaptveroša risku analīze (kvalitatīva, kvantitatīva).

⁴¹ Green Public Procurement. N.d. GPP In practice: Green electricity and vehicles. Pieejams: https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/news_alert/Issue17_Case_Study40_Slovenia_vehicles.pdf

⁴² Vides pieejamības vadlīnijas publiskām būvēm un telpām un publiskajai ārtelpai. Pieejams: https://m.esfondi.lv/upload/00-vadlinijas/pieejamiba_12042018_lm_vadlinijas.pdf

⁴³ MK 4.07.2017. noteikumi Nr. 402 "Valsts pārvaldes e-pakalpojumu noteikumi"

⁴⁴ Latvijas nacionālais standarts EN 301549:2017 "IKT produktu un pakalpojumu pieklūstamības prasības Eiropas publiskajos iepirkumos". Pieejams: <https://www.lvs.lv/lv/products/145915>

⁴⁵ "Public Service Design. A Guide for the Application of Service Design in Public Organisations". 2015. Pieejams: <https://www.servicedesignmaster.com/wordpress/wp-content/uploads/2016/10/Public-Service-Design.-A-guide-for-the-application-of-service-design-in-public-organizations..pdf>

⁴⁶ Kautsch, Marcin. 2016. Sucha Beskidzka Hospital – innovative procurement case. Pieejams: http://eafip.eu/wp-content/uploads/2016/11/2_M.Kautsch.pdf

⁴⁷ Regional Networks for Sustainable Development. 2017. Performance / Output Based Specifications. 5.lpp. Pieejams: https://sppregions.eu/fileadmin/user_upload/Resources/POBS_Best_Practice_Report.pdf

Kritēriji	Piemēri
Personāls, kas norīkots līguma izpildei	
Ja norīkotā personāla kvalitāte būtiski ietekmē veidu, kā līgumu īsteno: <ul style="list-style-type: none"> - personāla kvalifikācija - personāla pieredze 	Atbildīgā personāla izglītība un tālākizglītība atbilstoši nozarei; atbildīgā personāla pieredze līdzīgu projektu īstenošanā; komandas līdzšinējā sadarbības pieredze.
Pakalpojums	
Piegādes nosacījumi	Piegādes datums; piegādes process; piegādes vai pabeigšanas periods; zināšanu nodošanas process.
Uzturēšana, tehniskā apkope, tehniskā palīdzība	Tehniskās apkopes izpildes laiks, biežums, kvalitātes standarti; tehniskā atbalsta apmērs.

Avots: Ekonomikas ministrijas (EM) apkopojums no dažādiem avotiem⁴⁸

KONTROLJAUTĀJUMI PAR PIEDĀVĀJUMA IZVĒRTĒŠANAS KRITĒRIJIEM

- Vai piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji ir skaidri sasaistīti ar līguma priekšmetu?
- Vai piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji ir saprotami? Piemēram, vērtējot kvalitāti, pamatojoties uz produkta ilgtspēju, iepirkuma procedūras dokumentos jābūt skaidrai definīcijai par to, kas ir ilgtspēja.
- Vai atlases prasības ir nošķirtas no piedāvājuma izvērtēšanas kritērijiem? Piemēram, iepriekšējā pieredze ar līdzīgiem līgumiem nevar būt piedāvājuma izvērtēšanas kritērijs, jo tā attiecas uz pretendenta spēju izpildīt līgumu, bet līguma izpildei norīkotā personāla pieredze, ja personāla kvalitāte var būtiski ietekmēt līguma izpildi, var tikt izmantota kā piedāvājuma izvērtēšanas kritērijs.
- Piedāvājuma izvērtēšanas kritērijos netiek izmantoti "līguma piedevas" kritēriji, piešķirot papildu punktus par bezmaksas piedāvājumiem papildu prasītajam.
- Piedāvājuma izvērtēšanas kritērijos netiek izmantoti apakšuzņēmēju piesaistes līmeņa kritēriji. Piemēram, piešķirot vairāk punktu pretendentiem, kuri piedāvā neizmantot apakšuzņēmējus, salīdzinot ar tiem, kuri piedāvā izmantot apakšuzņēmējus.

INTELEKTUĀLĀ ĪPAŠUMA TIESĪBAS

Inovāciju iepirkuma gadījumā pasūtītājam nereti būs jāstopas ar intelektuālā īpašuma tiesību noregulēšanu tehniskajā specifikācijā un līgumā. Par šādu tiesību nodošanu vai nenodošanu pasūtītājam inovāciju iepirkuma rezultātā **ir jādomā jau vajadzības noteikšanas un iepirkuma plānošanas posmā**. Izvērtējot publiskās personas vajadzību pēc inovācijas, ir būtiski paredzēt ne tikai iegādes kārtību un nosacījumus, bet arī izsvērt inovācijas lietojamību nākotnē, kas ietver arī intelektuālā īpašumu tiesību atrunāšanu.

! Kontroljautājumus, lai izvērtētu pasūtītāja vajadzības un riskus attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesībām, skatīt šīs sadaļas beigās (27. lpp).

Inovācijas iepirkuma gadījumā intelektuālais īpašums var kļūt arī par iespējamo iegādei nepieciešamo sastāvdaļu. Intelektuālo īpašumu galvenokārt iedala 1) autortiesību objektos un

⁴⁸ EK. 2018. Norādījumi publiskā iepirkuma speciālistiem. 72-73.lpp.

2) rūpnieciskajā īpašumā. Vienlaikus jānorāda, ka konceptuāli izšķirams arī neregistrēts intelektuālais īpašums, kas var iekļaut dažādus aspektus, tostarp zinātību (angl. know-how) par risinājuma ieviešanu, izmantošanu, u.tml. Inovāciju iepirkuma gadījumā ieteicams izvērtēt, vai šī zinātība ir svarīga, lai risinājumu pilnvērtīgi izmantotu, un iekļaut atbilstošus nosacījumus arī iepirkuma dokumentos un līgumā.⁴⁹

Atbilstoši Autortiesību likuma II. nodaļai darbi kā autortiesību objekti iedalās:

- **aizsargājамie darbi** (piemēram, datorprogrammas, celtnu, būvju, arhitektūras darbu skices, meti, projekti un celtnu un būvju risinājumi, pilsētībūvniecības darbi un risinājumi, pilnīgi vai daļēji uzceltas būves un realizētie pilsētībūvniecības vai ainavu objekti);
- **aizsargājамie atvasinātie darbi** (piemēram, datu bāzes, darbu krājumi, pārstrādāti darbi).

Atbilstoši Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 1. panta 1. punktam⁵⁰ rūpnieciskais īpašums ir tiesības, kas saistītas ar:

- **izgudrojumu patentiem, ieskaitot papildu aizsardzības sertifikātus zālēm un augu aizsardzības līdzekļiem** (skat. Patentu likumu);
- **pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijām** (skat. Pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju aizsardzības likumu);
- **preču zīmēm** (skat. Preču zīmju likumu);
- **dizainparaugiem** (skat. Dizainparaugu likumu).

Minētie likumi un Zinātniskās darbības likums precīzi definē attiecīgā intelektuālā īpašuma terminoloģiju, aizsardzību un subjektu. Zinātniskās darbības likuma 8. panta ceturtajā daļā ir noteikts, ka, ja zinātnieks strādājis uz līguma pamata, viņa tiesības uz zinātniskās darbības rezultātā radīto īpašumu nosaka līgums, tāpat šajā likumā noteiktas viņa mantiskās tiesības uz izgudrojumu, kas radīts valsts finansētas zinātniskās darbības rezultātā. Ja projekts finansēts ārvalstu finansētu projektu ietvaros, jāņem vērā, ka nosacījumi attiecībā uz projektu rezultātu īpašumtiesībām var būt atšķirīgi. Savukārt publiskos iepirkumus regulējošie normatīvie akti nenosaka ierobežojumus konkrētai publiskās personas rīcībai attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību iegādi, izņemot atsevišķos gadījumos, piemēram, IKT jomā. PIL 20. panta 10. daļa un SPSIL 23. panta 10. daļa noteic, ka tehniskajās specifikācijās var norādīt arī nosacījumus intelektuālā īpašuma tiesību nodošanai pasūtītājam.

Nozīmīgi normatīvie akti intelektuālā īpašuma tiesību kontekstā:

- PIL 8. panta septītās daļas 2. punkts c) apakšpunkts, 20. panta desmitā daļa
- SPSIL 13. panta septītās daļas 3. punkta c) apakšpunkts, 23. panta desmitā daļa
- Autortiesību likuma 29. panta pirmajā daļā un VII nodaļa
- Zinātniskās darbības likuma 8. panta ceturajā daļā, 9., 39.¹, 39.², 39.³, 39.⁴, 39.⁵ un 39.⁶ pants
- MK 2015. gada 28. jūlija noteikumu Nr. 442 "Kārtība, kādā tiek nodrošināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu atbilstība minimālajām drošības prasībām" 22.2. un 23. punkts

Ir divi galvenie risinājumi, kā rīkoties ar intelektuālā īpašuma tiesībām, proti, visas jaunās intelektuālā īpašuma tiesības iegūst pasūtītājs vai piegādātājs, tomēr ir iespējamas arī šo risinājumu variācijas. Gadījumā, ja intelektuālā īpašuma tiesības:

⁴⁹ European IP Helpdesk. 2020. Your guide to IP and Contracts. Pieejams: https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/regional-helpdesks/european-ip-helpdesk/europe-ip-guides_en

⁵⁰ Intelektuālā īpašuma tiesībām ir reģionāls raksturs. Citās valstīs iespējams reģistrēt arī citus.

Materiāls: European IP Helpdesk. 2019. "Your guide to IP in Europe". Pieejams: [skatīt iepriekšējo saiti].

- **saglabā piegādātājs** – nav nepieciešamības īpaši atrunāt īpašuma tiesību jautājumus līgumā, jo tās paliek pie risinājuma izstrādātāja; iespējams ir jānodrošina licence vai licencēšanas līgums;
- **pārņem pasūtītājs** – ir nepieciešams līgumā noteikt īpašuma tiesību nodošanu, kā arī nosacījumus būtu jāiekļauj tehniskajā specifikācijā.

Jānorāda, ka šādas intelektuālā īpašuma tiesību galējības var potenciāli radīt negatīvu iespaidu gan uz publisko iestādi, gan inovācijām. Līdz ar to šādu tiesību pirkšana ir rūpīgi jāapsver jau iepirkuma plānošanas laikā, izvērtējot ieguvumus un zaudējumus sabiedrībai kopumā.^{51 52 53}

Ja visas intelektuālā īpašuma tiesības pāriet pasūtītājam	Ja visas intelektuālā īpašuma tiesības paliek piegādātājam
<ul style="list-style-type: none"> ○ Potenciāli augstākas izmaksas par iepirkumu, jo izpildītājs var vēlēties augstāku samaksu par intelektuālā īpašuma tiesību nodošanu pasūtītājam. ○ Pārņemot intelektuālā īpašuma tiesības, ne vienmēr tiek iegūta visa nepieciešamā ar risinājumu saistītā zinātība, un pasūtītājam var trūkt prasmju risinājumu izmantot. ○ Mazāka interese tirgus dalībniekiem iesaistīties iepirkumā, ja tiek būtiski ierobežotas viņu iespējas komercializēt izstrādāto risinājumu. ○ Var tikt pārtraukts iepirkuma process, ja potenciālie piegādātāji nesaskata intelektuālā īpašuma tiesību nodošanu kā izdevīgu. ○ Tirgum var pazust finansiālās intereses inovācijas procesu turpināt pat tad, ja pasūtītājs ir padarījis inovatīvo produktu vai risinājumu brīvi pieejamu, tādējādi atstājot negatīvu iespaidu uz inovāciju radīšanu nākotnē. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Potenciāli publiskā iestāde attiecībā uz iepirkto risinājumu var kļūt atkarīga no piegādātāja, īpaši, ja risinājums paredz vai var iekļaut apkopes darbus, pilnveidi u.tml., tādējādi ierobežojot iespēju nākotnē sadarboties ar citiem piegādātājiem. ○ Mazāk elastības pasūtītājam attiecībā uz iepirkta risinājuma izmantošanu un pilnveidošanu nākotnē.

Avots: EM apkopojums no dažādiem avotiem⁵⁴

Alternatīvi risinājumi risku mazināšanai.

Lai mazinātu šos riskus, pastāv iespēja intelektuālā īpašuma tiesības ‘dalīt’ starp pasūtītāju un piegādātāju jeb atrunāt pasūtītāja iespējas izmantot un piemērot intelektuālo īpašumu, atstājot piegādātājiem intelektuālā īpašuma tiesības un iespējas risinājumu komercializēt. **Šādu pieeju izmanto gadījumos, ja:**

⁵¹ EK. 2021. Ieteikumi par inovācijas iepirkumu. Komisijas paziņojums. 48.-49.lpp. Pieejams:

<https://ec.europa.eu/docsroom/documents/45975>

⁵² SIA “CSE COE”. 2020. Pētījums. 24-27.lpp un 106.lpp. Pieejams:

https://www.em.gov.lv/sites/em/files/content/Inov%C4%81cijas_dep/zinojums_inovācijas-iepirkums.pdf

⁵³ Procurement of Innovation Platform. N.d. Introduction to intellectual property rights in Public Procurement of Innovation. Pieejams: <https://www.pianoo.nl/sites/default/files/documents/documents/introduction-intellectual-property-rights-ppi-jan14.pdf>

⁵⁴ EK. 2021. Ieteikumi par inovācijas iepirkumu. Komisijas paziņojums. 48.-49.lpp & Procurement of Innovation Platform. N.d. Introduction to intellectual property rights in Public Procurement of Innovation.

- o publisko un privāto organizāciju sadarbības rezultātā tiek radīts jauns intelektuālais īpašums vai
- o pasūtītājam un piegādātājam ir svarīga šī risinājuma izmantošana nākotnē.

Viens no potenciālajiem risinājumiem varētu būt **licences un licencēšanas līguma izmantošana**, atbilstoši Autortiesību likumā (likuma VII daļa), Patentu likumā (52. pants), Preču zīmju likumā (29. pants) un Dizainparaugu likumā (43. pants) noteiktajam. Licences ietvaros tiek iekļauta vienošanās par intelektuālā īpašuma izmantošanu, kas var ietvert dažādus aspektus (darbības termiņu, iespējas veikt izmaiņas, darbības jomu u.tml.), un tās izmantošana varētu mazināt pasūtītāja atkarību no piegādātāja.^{55 56}

Intelektuālā īpašuma tiesības IKT jomā

Latvijā publisko iepirkumu jomā intelektuālā īpašuma tiesības ir būtisks aspekts IKT jomā, jo intelektuālā īpašuma tiesību jautājumu regulē MK 2015. gada 28. jūlija noteikumu Nr. 442 “Kārtība, kādā tiek nodrošināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu atbilstība minimālajām drošības prasībām” 22.2. apakšpunkts un 23. punkts. Šajos noteikumos ir iekļauts, ka:

- o publiskajai personai, uzsākot iepirkumu par jaunas sistēmas izstrādi, iepirkuma specifikācijā iekļauj prasības, paredzot sistēmas datorprogrammu pirmkoda un tā izmantošanas tiesību nodošanu institūcijai ne vēlāk kā pēc sistēmas uzturēšanas un atbalsta nodrošināšanas beigām, kā arī pēc katru izmaiņu vai uzlabojumu veikšanas tajā;
- o veicot iepirkumu par jaunas sistēmas izstrādi vai esošas sistēmas uzlabojumiem, publiskā persona iepirkuma specifikācijā iekļauj aizliegumu līgumā ierobežot Autortiesību likuma 29. panta pirmajā daļā noteiktās tiesības. T.i., ja līgumā nav paredzēts citādi un datorprogrammas izmantošanas tiesības iegūtas likumīgi, tās reproducēšanai, tulkošanai, adaptēšanai vai jebkādai citādi pārveidošanai un šo darbību rezultātu reproducēšanai nav nepieciešama īpaša autortiesību subjekta atļauja, ja vien šīs darbības (arī kļūdu labošana) ir nepieciešamas datorprogrammas lietošanai paredzētajam mērķim.⁵⁷

PIEMĒRI: INTELEKTUĀLĀ ĪPAŠUMA TIESĪBAS

- ✓ **Atvērtas licences civilajā inženierijā Nīderlandē.** Lai palielinātu inovācijas inženierbūvniecības sektorā, piegādātāji civilās inženierijas jomā Nīderlandē, galvenā līgumslēdzēja iestāde un neatkarīgi zināšanu centri vienojās izmantot atvērtas licences. Vienošanās paredzēja, ka, izmantojot atvērtas licences, publiskā sektora iestādēm ir tiesības uzturēt, labot, pārveidot un nojaukt piegādātos darbus, pielietot inovācijas jaunajos darbos, par kuriem tiek maksāta autoratlīdzība, slēgt līgumus ar citiem piegādātājiem par darbiem, kuri izmanto intelektuālo īpašumu, maksājot autoratlīdzību īpašniekam.⁵⁸
- ✓ **Intelektuālā īpašuma lietošanas tiesības pēc pirmskomercializācijas posma iepirkuma Īrijā.** Dublīnas pilsētas dome rīkoja pirmskomercializācijas posma iepirkumu par ūdens novadsistēmas novērošanas risinājumu un piedāvāja finansējumu vairākiem uzņēmumiem, lai radītu zemu izmaksu, mērogojamu un dzīvotspējīgu rezultātu. Lai palīdzētu uzņēmumiem tālāk attīstīties arī pēc iepirkuma procesa, tiem tika piešķirtas intelektuālā īpašuma tiesības, bet konkrētas lietošanas tiesības saglabāja Dublīnas pilsētas dome. Tāpat tika iekļauta papildu klauzula, ka tiesības pēc pieprasījuma pāries atpakaļ Dublīnas pilsētas domei, ja šie

⁵⁵ Procurement of Innovation Platform. N.d. Introduction to intellectual property rights in Public Procurement of Innovation.

⁵⁶ EK. 2021. Ieteikumi par inovācijas iepirkumu. Komisijas paziņojums. 50.lpp.

⁵⁷ SIA “CSE COE”. 2020. Pētījums. 24.-27.lpp.

⁵⁸ Procurement of Innovation Platform. N.d. Introduction to intellectual property rights in Public Procurement of Innovation. 6.lpp.

uzņēmumi tās neizmantos komerciāliem mērķiem trīs gadu laikā.

Vairāk par iepirkumu (50.-51.lpp.) – [SPIED ŠEIT](#)

Vairāk par iepirkuma dokumentāciju – [SPIED ŠEIT](#)

Kas jāņem vērā attiecībā uz inovāciju iepirkumu:

- Par intelektuālā īpašuma tiesību nodošanu vai nenodošanu pasūtītājam inovāciju iepirkuma rezultātā ieteicams izvērtēt jau vajadzības noteikšanas un iepirkuma plānošanas posmā, nosakot ieguvumus un zaudējumus gan intelektuālā īpašuma tiesību nodošanas, gan nenodošanas gadījumā.
- Ja pasūtītājs ir izlēmis par intelektuālā īpašuma tiesību pārņemšanu, jāņem vērā, ka šādā gadījumā varētu būt augstākas izmaksas par iepirkumu, jo izstrādātājam būtu jānodrošina pienācīga un samērīga atlīdzība par tiesību atsavināšanu. Tāpat ir svarīgi izvērtēt intelektuāla īpašuma apjomu, tostarp to, vai ir nepieciešama piegādātāja zinātība, lai pilnvērtīgi izmantotu risinājumu.
- Gatavojot inovāciju iepirkuma dokumentāciju, līguma projektā iekļaujams nosacījums, ka izpildītājs ir tiesīgs rīkoties ar intelektuālo īpašumu, jo šādas tiesības izpildītājam nepieciešamas ne tikai, lai pārdotu produktu un mantiskās tiesības, bet arī lai, izmantojot to, veiktu līguma izpildi.^{59 60}

⁵⁹ SIA "CSE COE". 2020. Pētījums. 24.-27.lpp un 106.lpp.

⁶⁰ Eiropas parlamenta un padomes direktīva (ES) 2019/790 (2019. gada 17. aprīlis) par autortiesībām un blakustiesībām digitālajā vienotajā tirgū un ar ko groza Direktīvas 96/9/EK un 2001/29/EK. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L0790&from=LV>

KONTROLJAUTĀJUMI PASŪTĪTĀJAM, LAI IDENTIFICĒTU VAJADZĪBAS UN RISKUS ATTIECĪBĀ UZ INTELEKTUĀLĀ ĪPAŠUMA TIESĪBĀM⁶¹

Vai iepirkuma ietvaros tiek attīstīts jauns intelektuālais īpašums?

- Vai pasūtītāja mērķis ir iegūt inovatīvu risinājumu?
- Vai konkursa ietvaros ir iespēja iegūt inovatīvus risinājumus?
- Vai ir nepieciešams pielāgots risinājums?
- Vai iepirkuma ietvaros plānots investēt P&A?

Vai ir iespēja, ka attiecībā uz iepirkto risinājumu pastāv risks kļūt atkarīgiem no piegādātāja nākotnē?

- Vai tehniskā apkope ir iekļauta piedāvājumā?
- Vai iespēju veikt uzturēšanu ietekmē intelektuālā īpašuma tiesības?
- Vai ir (iespējama) vēlme standartizēt?
- Vai tirgū ir pieejamas alternatīvas?

Vai pastāv iespējas tirgū komercializēt intelektuālo īpašumu?

- Vai risinājumam kopumā (vai tā komponentēm) ir komerciāls tirgus?
- Vai pasūtītājam tuvākajā nākotnē būs nepieciešams risinājums ar tādām pašām/līdzīgām intelektuālā īpašuma tiesībām?

Vai pastāv citi riski, kas saistīti ar intelektuālā īpašuma tiesību pāreju pasūtītājam?

- Vai intelektuālā īpašuma tiesības iespējams nodot? Vai ir nepieciešama piegādātāja zinātība par risinājumu? Vai citi tirgus dalībnieki spēs veikt uzturēšanu, pilnveidot risinājumu un/vai radīt jaunas risinājuma versijas, pamatojoties uz specifikācijām un zināšanām, ko var nodot pasūtītājam?
- Vai intelektuālā īpašuma tiesības, kas attiecas uz valsts iestādi, var “nodalīt” no citām vispārējām intelektuālā īpašuma tiesībām?

Vai pastāv vēl kāds risks, ja pasūtītājs nesaglabā intelektuālā īpašuma tiesības?

- Vai sabiedrība kopumā gūs labumu no intelektuālā īpašuma tiesību kā sabiedrības zināšanu koplietošanas?

⁶¹ Procurement of Innovation Platform. N.d. Introduction to intellectual property rights in Public Procurement of Innovation. 7.lpp.

PUBLICĒŠANA

Veicot apspriešanos ar tirgus dalībniekiem iepirkuma plānošanas procesā, pasūtītāji gūst labāku izpratni par esošajiem risinājumiem, kas var palīdzēt izstrādāt labākas tehniskās specifikācijas.⁶² Saskaņā ar publisko iepirkumu regulējošajiem tiesību aktiem⁶³ tehniskās specifikācijas tiek ietvertas iepirkuma procedūras dokumentos un nosaka būvdarbiem, pakalpojumiem vai piegādēm izvirzītās prasības. Tiesību akti paredz, kādu informāciju pasūtītājs var norādīt tehniskajās specifikācijās, un izšķir atsevišķi tehniskās specifikācijas definējumu būvdarbu gadījumā no piegādes un pakalpojumu gadījumiem.

Pārsvarā publiskos iepirkumus regulējošie tiesību akti nosaka principus, kas ievērojami tehniskās specifikācijas sagatavošanas laikā. Tie balstās uz mērķi tehniskās specifikācijas nodrošināt tādas, kas neierobežo konkurenci un ir sagatavotas, ievērojot vienlīdzīgas un taisnīgas attieksmes principus. Tehniskajām specifikācijām ir jāatspoguļo līdzekļu efektīva izmantošana, jāiekļauj prasības, kas ir nepieciešamas vajadzības realizēšanai. Piemēram, ja tiek norādīta prasība attiecībā uz atbilstību noteiktam standartam, procesam vai zīmolam, tehniskajā specifikācijā jānorāda, ka ir pieļaujams to apliecināt arī citā veidā.⁶⁴

EK vadlīnijās inovāciju iepirkumu veikšanai tiek izdalīti divi tehnisko specifikāciju veidi – aprakstošā un funkcionālā.

	Aprakstošās prasības	Funkcionālās prasības
Apraksts	Pasūtītājs apraksta detalizētu risinājumu un pilnībā uzņemas atbildību par tā kvalitāti un darbības rezultātu līmeni. Aprakstošas tehniskās specifikācijas ir vēlams izmantot gadījumos, kad līgumslēdzēja iestāde lieliski pārzina tirgus potenciālu.	Nosaka galvenokārt sasniedzamo mērķi, kā arī minimālās prasības, parametrus vai kritērijus, kas ir būtiski publiskās personas vajadzības sasniegšanai, tomēr nenosaka pārlietu detalizētas prasības attiecībā uz vēlamā rezultāta sasniegšanas līdzekļiem.
Atbilstība inovāciju iepirkumam	Ir salīdzinoši maza iespēja, ka aprakstošas tehniskās specifikācijas stimulē tirgu radīt inovatīvu risinājumu. Tomēr tās var izmantot jau gatava inovatīva produkta iegādei gadījumos, kad publiskā persona rīkojas kā pirmlietotājs.	Šādas tehniskās specifikācijas atļauj tirgus dalībniekiem rīkoties elastīgi, t.sk. ļauj brīvi radīt inovāciju optimālo darbības rezultātu sasniegšanai. Līdz ar to funkcionālas prasības ir piemērotākais tehnisko specifikāciju sagatavošanas veids inovāciju iepirkumu gadījumā.

⁶² EK. 2021. Ieteikumi par inovācijas iepirkumu. Komisijas paziņojums. 43.lpp. Pieejams: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/45975>

⁶³ PIL 20., 21., 22. pants; SPSIL 23., 24., 25. pants

⁶⁴ SIA "CSE COE". 2020. Pētījums. 33.-34.lpp; 111.-112.lpp. [PIL 20. panta trešā un ceturtā daļa; SPSIL 23. panta trešā un ceturtā daļa]

Atbilstība normatīvajiem aktiem	<p>Vērtējot regulējošo tiesību aktu puses, šāda tehniskā specifikācija ir vēlama, jo ir skaidra un viegli uztverama tirgum un viegli izvērtējama (pēc “atbilst / neatbilst” principa). Tā visbiežāk sasaistāma ar atklāta vai slēgta konkursa organizēšanu. Šajās procedūrās tiek izmantotas konkrētas un nemainīgas tehniskās specifikācijas, kurās ir aprakstītas prasības, kuras pretendenti piesakās izpildīt un savos piedāvājumos apliecina, un pierāda spēju tās izpildīt.</p>	<p>Regulējošie tiesību akti nerada šķēršļus noteikt funkcionālās prasības. Turklāt, spriežot pēc prakses aktualitātēm publisko iepirkumu jomā, būtiskākais tehniskās specifikācijas sagatavošanā ir izvirzāmo prasību pamatotība. Ņemot vērā, ka šādas tehniskās specifikācijas sagatavošana ir balstīta pārsvarā uz vajadzības vai mērķa aprakstu, bet mazāk uz prasību izvirzīšanu, tad strīdu par to saturu varētu būt mazāk, jo tirgum apšaubīt, ka pasūtītājs ir pamatoti izvirzījis savu vajadzību, ir daudz sarežģītāk.</p>
Riski	<ul style="list-style-type: none"> ○ Lētākam, mazāk inovatīvam risinājumam, kas atbilst minimālajām prasībām, varētu būt lielākas iespējas uzvarēt. Tas nozīmē, ka uz kvalitātes un cenas attiecību balstītā konkursā ir tikai nelielas inovāciju iespējas. ○ Svarīgi pievērst uzmanību detalizācijas pakāpei. Ja apraksta ko vairāk par tirgū esošajiem piedāvājumiem, pastāv risks, ka netiks saņemts neviens piedāvājums. Vienlaikus tehniskā specifikācija var nebūt pietiekami plaša, lai nodrošinātu konkurenci, tādejādi pastāv risks rīkoties labvēlīgi attiecībā pret kādu konkrētu risinājumu, kas var novest pie apstrīdēšanas. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Funkcionālo prasību un to izvērtēšanas kritēriju formulēšana ir sarežģīta. Lai sasniegtu mērķi, tam ne tikai jābūt labi definētam, bet arī skaidri noteiktam, piemēram, norādot sasniedzamos rādītājus. ○ Izvirzot jaunus un nebijušus kritērijus, pasūtītājs pakļauj sevi paaugstinātam riskam, jo bieži tirgū esošie pretendenti meklē un apstrīd kritērija vājās vietas, lai paaugstinātu izredzes iegūt līguma slēgšanas tiesības. Tas var novest pie gara apstrīdēšanas procesa, kā arī kaitēt vajadzības īstenošanai un publiskās personas reputācijai.

Avots: EM apkopojums no dažādiem avotiem⁶⁵

Inovāciju iepirkuma gadījumā, izvirzot kritērijus un veidojot tehniskās specifikācijas, riskus var samazināt publiskās personas kompetence un pieredze, labas zināšanas par tirgu un piemērotākajiem risinājumiem. Kompetence, pieredze un zināšanas ir ārkārtīgi svarīgas, lai noteiktu vērienīgus, bet reālus mērķus, un tās var iegūt, ieļaujot iepirkuma plānošanas un organizēšanas komandā dažādu jomu speciālistus un veicot iepriekšēju apspriešanos ar tirgus dalībniekiem.

Atbilstoši Nīderlandes iepirkumu kompetences centra izstrādātajām vadlīnijām inovāciju iepirkumu īstenošanai funkcionālo specifikāciju gadījumā, izvirzot mērķus, kritērijus un prasības, tiek ieteikts izmantot SMART metodi:

- **Specific jeb Konkrēti** – mērķim, kritērijiem un prasībām ir jābūt konkrēti un skaidri aprakstītiem, vēlams izmantojot skaitļus, procentus, u.c. kvantitatīvas vērtības.
- **Measurable jeb Izmērāms** – ir jābūt sistēmai, metodei un procedūrai, lai noteiktu, cik lielā mērā mērķis ir sasniegts noteiktā brīdī;

⁶⁵ EK. 2021. Ieteikumi par inovācijas iepirkumu. Komisijas paziņojums. 32.-34.lpp. un SIA “CSE COE”. 2020. Pētījums. 111.-112.lpp.

- **Acceptable jeb Akceptējams** – specifikācijā noteiktajiem mērķim jāatbilst organizācijas un politikas mērķiem, kā arī iesaistītajām personām jābūt gatavām tos īstenot.
- **Realistic jeb Reālistisks** – mērķim ir jābūt sasniedzamam, kritērijiem un prasībām – izpildāmām;
- **Time-based jeb Fiksēts termiņš** – mērķim ir skaidrs sākuma un beigu datums.

Lai izstrādātu veiksmīgu funkcionālo specifikāciju plānu, prasības jānosaka no dažādiem skatu punktiem: no vides, pasūtītāja, tehnoloģijas un arī no lietotāja un citiem. Svarīga ir laba saziņa starp iepirkuma procesā iesaistītajām pusēm. Prasību kopīga definēšana var palīdzēt izvairīties no pārpratumiem un atšķirīgām interpretācijām.⁶⁶

PIEMĒRS: ITĀLIJAS VALSTS IEPIRKUMU STRUKTŪRVIENĪBA IZMANTO FUNKCIONĀLAS PRASĪBAS

Itālijas valsts centralizēto iepirkumu struktūrvienība CONSIP izlēma pieiet inovācijai no funkcionālā viedokļa. Tā vietā, lai iepirktu apkures vai dzesēšanas sistēmu, CONSIP specifikācijas ietvaros noteica, ka piegādātajam jāgarantē iepriekš noteikti “komforta apstākļi” telpās, enerģijas ietaupījumi un oglekļa dioksīda emisiju samazināšana.

Specifikācija ietvēra uzstādījumus par temperatūru, kas jā saglabā ēku iekšpusē, elektronisko skaitītāju uzstādīšanu un pastāvīgu iekštelpu temperatūras monitoringu, apkures un enerģijas pakalpojumu optimālā patēriņa līmeņa novērtējumu un energoauditu katrai ēkai. Līgumā tika ietverta darbības rezultātu klauzula, kas paredz minimālo ietaupāmo enerģijas daudzumu.⁶⁷

Vairāk par iepirkumu [ŠEIT](#) un [ŠEIT](#).

Kas jāņem vērā tehniskās specifikācijas sagatavošanas procesā ⁶⁸:

- Pirms tehnisko specifikāciju izstrādes būtu jāveic visaptveroša vajadzību novērtēšana, lai definētu risināmo problēmu. Iespējams to veikt vairākiem pasūtītājam kopā, lai noteiktu kopīgas iepirkuma vajadzības un samazinātu izmaksas.
- Izvērtējot vajadzību un iespēju to iegādāties inovāciju iepirkumu rezultātā, ir nepieciešams izvēlēties atbilstošāko tehniskās specifikācijas sagatavošanas veidu, kas inovāciju veicināšanai visbiežāk būs tehniskās specifikācijas izstrāde, izvirzot funkcionālās prasības.
- Izvirzot funkcionālās prasības, īpašu vērību jāpievērš kritēriju definēšanai. Veiksmīgi izvirzīti kritēriji ir pamats labākā inovatīvā risinājuma izvēlei. Funkcionālās specifikācijas prasības ļauj iesniegt arī alternatīvus piedāvājumus.
- Kritēriju izvirzīšanas riskus var samazināt publiskās personas, to piesaistīto speciālistu kompetence un pieredze, labas zināšanas par tirgu un piemērotākajām tehnoloģijām vai risinājumiem. Tāpat iepirkuma komisijās ieteicams piesaistīt kompetentus un pieredzējušus publisko iepirkumu speciālistus.
- Tehniskajā specifikācijā var tikt definēti precīzi preču/pakalpojumu rezultāti, kādus plānots iegādāties, ja nav iespējams noteikt iegādājamo rezultātu sasniegšanas tehniskos parametrus.
- Tehnisko specifikāciju izstrādes laikā izvērtēt iespēju atļaut pretendentiem iesniegt piedāvājuma variantus, kas varētu palielināt iespēju saņemt piedāvājumus ar inovatīvu risinājumu vajadzības apmierināšanai.

⁶⁶ EK. 2021. Ieteikumi par inovācijas iepirkumu. Komisijas paziņojums. 43.-45.lpp. un SIA “CSE COE”. 2020. Pētījums. 111.-112.lpp

⁶⁷ EK. 2018. Ieteikumi par inovācijas iepirkumu. Komisijas paziņojums. 34.lpp. Pieejams: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C\(2018\)3051&lang=en](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C(2018)3051&lang=en)

⁶⁸ SIA “CSE COE”. 2020. Pētījums. 91.-92.lpp.

KONTROLJAUTĀJUMI PAR SPECIFIKĀCIJAS IZSTRĀDI

- Vai iepirkuma procedūras dokumenti ir visaptveroši, pārredzami un bez ierobežojumiem vai nosacījumiem, kas diskriminētu konkrētus piegādātājus?
- Vai specifikācijas precīzi apraksta līgumslēdzējas iestādes vajadzības un prasības?
- Vai līguma priekšmets atbilst līgumslēdzējas iestādes prioritātēm?
- Vai specifikācijas precīzi nosaka nepieciešamos rezultātus un/vai darbības iznākumus?
- Vai specifikācijas ietver reālistisku laika grafiku iepirkuma procedūrai un līguma izpildei?

INOVĀCIJU IEPIRKUMU NORĀDE PAZIŅOJUMOS

Inovāciju iepirkuma norāde paziņojumos ļauj identificēt šādus iepirkumus, kas sniedz informāciju gan piegādātājiem, gan pārvaldes institūcijām un citiem interesentiem, kā arī ļauj vieglāk atrast un aplūkot tieši inovāciju iepirkuma dokumentāciju un risinājumus. Lai palīdzētu pasūtītājiem saprast, vai iepirkumā izvirzītās prasības, tehniskā specifikācija, kritēriji vai līguma izpildes noteikumi ir atbilstoši inovāciju iepirkumam, IUB ir papildinājis Publikāciju vadības sistēmas attiecīgās sadaļas ar uzvedinošiem jautājumiem, kas redzami tikai sistēmas lietotājiem, aizpildot paziņojumus⁶⁹.

Paziņojums	Uzvedinošais jautājums
Tiek piemēroti kritēriji, kas saistīti ar inovatīviem risinājumiem	Vai saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma noteikšanai paredzēts vērtēt arī ar inovāciju saistītus kritērijus (t.sk. arī ar vides vai sociālo inovāciju saistītus, piemēram, videi draudzīgāka prece vai uzlabots, mūsdienīgs sociālais pakalpojums)?
Var iesniegt piedāvājumu variantus	Vai iepirkumā tiek pieļauta piedāvājuma varianta iesniegšana, kurā tiek piedāvāts citāds risinājums – efektīvāks, ilgtspējīgāks, izdevīgāks?
Iepirkuma dokumentos ir iekļautas prasības, kas paredz inovatīvu risinājumu iegādi	Vai tehniskās specifikācijas ir izteiktas kā funkcionālas prasības ar mērķi iegādāties jaunākajām attiecīgās nozares tendencēm atbilstošus pakalpojumus, preces vai būvdarbus?)

Avots: EM apkopojums no IUB⁷⁰

Pēc paziņojuma par līgumu publikācijas nozīmīgi posmi iepirkuma īstenošanai ir piedāvājumu iesniegšana un atlase, kā arī piedāvājuma vērtēšana un līgumslēgšanas tiesību piešķiršana. Veicamie soļi atbilstoši izvēlētajai iepirkumu procedūrai ir aprakstīti [MK 2017. gada 28. marta noteikumos Nr. 107 "Iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība"](#) un [Nr. 187 "Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība"](#). Inovāciju iepirkuma gadījumā īpaši svarīgu lomu ieņem iepirkuma plānošanas un dokumentācijas sagatavošanas posmā izvirzītie kritēriji. Plašāku informāciju par kritērijiem skatīt 17.lpp.

⁶⁹ Iepirkumu uzraudzības birojs. 2020. "Skaidrojums "Inovātīva vai sociāla iepirkuma norādes atzīmēšanu paziņojumos". Pieejams: <https://www.iub.gov.lv/en/node/641>

⁷⁰ Turpat.

LĪGUMA NOSLĒGŠANA

Iepirkuma līgums ir dokuments, kas inovāciju iepirkumā regulēs nosacījumus, darbības un kritērijus inovāciju rezultāta sasniegšanai, un nav specifisku nosacījumu līguma noformēšanai attiecībā uz inovāciju iepirkumu.⁷¹ Informāciju par līguma nosacījumiem inovācijas partnerības gadījumā skatīt sadaļas beigās (34.-35.lpp).

Tāpat kā citi iepirkuma dokumenti arī līguma projekts ir gatavojams, ievērojot līguma priekšmetu jeb publiskās personas vajadzību. Inovāciju iepirkumu gadījumā īpaši ieteicams līgumu gatavot katram iepirkumam individuāli, nevis izmantot standartlīgumu veidnes, jo tāpat kā vajadzība nav standartizējama, tā arī līguma nosacījumi ir pielāgojami konkrētās vajadzības izpildei. Ar līgumā iekļaujamo informāciju ir iespējams iepazīties PIL 60. pantā un SPSIL 65. pantā.

Līguma izbeigšanas nosacījumi.

Inovāciju iepirkuma gadījumā pasūtītājs jebkurā līguma izpildes stadijā var nonākt pie secinājuma, ka inovācija nav realizējama, nav atbilstoša tā vajadzībām, kvalitātes prasībām vai neatbilst pasūtītāja finanšu iespējām, kā arī atkarībā no vajadzības var tikt prognozēti citi līguma izbeigšanas paredzami apstākļi. Šī līguma sadaļa ir jāsagatavo, vērtējot to kopsakarā ar vajadzības realizēšanu un mērķa sasniegšanu. Gan līguma izbeigšanas nosacījumus, gan līguma grozīšanas iespējas var paredzēt tehniskās specifikācijas izstrādes laikā. Attiecīgi iesakāms pasūtītājam par šīm līguma sadaļām domāt visa iepirkuma plānošanas un gatavošanas posmā, kā arī iepazīties ar PIL 61. pantu un SPSIL 66. pantu un IUB tīmekļvietnē pieejamo skaidrojumu "Iepirkuma līguma un vispārīgās vienošanās grozīšana", kas ir pieejams [ŠEIT](#).

Speciāli līguma izpildes noteikumi.

Pasūtītājs ir tiesīgs paredzēt speciālus iepirkuma līguma izpildes noteikumus galvenokārt saistībā ar **ekonomiskiem apstākļiem, sociāliem apstākļiem, inovācijām, vides aizsardzības prasībām**, ievērojot nosacījumu, ka šie noteikumi nav pretrunā ar ES tieši piemērojamiem tiesību aktiem minētajās jomās un ir norādīti tehniskajās specifikācijās, paziņojumā par līgumu vai iepirkuma procedūras dokumentos, un ir saistīti ar attiecīgā iepirkuma līguma priekšmetu.

Paredzot jebkurus speciālos līguma nosacījumus, vienmēr pasūtītājam ir jāvērtē, vai šie nosacījumi ir saistīti ar līguma priekšmetu. Tāpat līguma nosacījumi nevar būt pretrunā ar iepirkuma dokumentāciju, jo īpaši tehnisko specifikāciju, nevar atkāpties no iepirkumā izvirzītajiem kritērijiem un pieļaut iepirkumā iesniegtā piedāvājuma nepildīšanu (īpaši tas attiecas uz iepirkumā noteikto kritēriju izpildi, kas apliecināta "solījuma" veidā – pēc sasniedzamajiem rādītājiem).

Risku mazināšana līgumā.

Iepirkuma plānošanas laikā, izvirzot kritērijus, kas saistīti ar mērķa sasniegšanu, jāizvērtē visi paredzami riski, kas varētu iestāties līguma izpildes laikā. Šo risku iestāšanās mazināšanai līgumā ir jāparedz pretenziju izteikšanas kārtība, līgumsodi un galvojumi. Minētie pastiprinājumi ir jāizvēlas saskaņā ar iepirkuma priekšmeta mērķi un būtību, izvērtējot līguma apjomu un arī izmaksas, kas varētu rasties izpildītājam (galvojumi, kurus nodrošina kredītiestādes un apdrošinātāji, rada papildus izdevumus izpildītājam).

⁷¹ Liela daļa sadaļas informācijas ņemta no SIA "CSE COE" 2020. gada pētījuma 30.-33.lpp., 43.-44.lpp., 92.lpp un 119.-120.lpp. Pieejams: https://www.em.gov.lv/sites/em/files/content/Inov%C4%81cijas_dep/zinojums_inovācijas_iepirkums.pdf

Samērīgums līguma nosacījumos.

Vienlaikus jāievēro samērīguma princips, jo saistību tiesību pastiprinājumu mērķis ir atturēt puses no līguma regulējuma un izpildes pārkāpumiem. Tātad līgumsodiem un galvojumiem ir jābūt samērīgiem attiecībā pret sekām, kuras varētu iestāties. Tāpat samērīgums jāievēro arī starp pušu tiesībām. Veicot publisku iepirkumu, pasūtītājam nevajadzētu paredzēt tikai vienas puses savu tiesību aizsardzību līgumā. Šāda rīcība būtu ne tikai pretrunā līguma slēgšanā piemērojamajiem tiesību aktiem, bet arī nebūtu saprātīga tirgus dalībnieku piesaistē iepirkumam, proti, īpaši nelabvēlīgi līguma nosacījumi var atturēt tirgus dalībniekus piedalīties iepirkumā vai paaugstināt savas piedāvātās cenas.

Līguma grozījumi.

Vērtējot to, vai līguma grozījumi ir pieļaujami, jāņem vērā gan līgumā, gan PIL vai SPSIL noteiktais. PIL 61. pants, SPSIL 66. pants un PPPL 63. pants paredz, ka iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās grozījumi ir pieļaujami, ja tie nemaina iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās vispārējo raksturu (veidu un iepirkuma procedūras dokumentos noteikto mērķi) un atbilst vienam no šādiem gadījumiem:

- o grozījumi ir nebūtiski;
- o grozījumi ir būtiski un tiek izdarīti tikai šā panta trešajā daļā minētajos gadījumos;
- o grozījumi tiek izdarīti šā panta piektajā daļā minētajā gadījumā neatkarīgi no tā, vai tie ir būtiski vai nebūtiski.

Kritērijus grozījumu būtiskuma novērtēšanai nosaka PIL 61. panta otrā daļa, SPSIL 66. panta otrā daļa un PPPL 63. panta otrā daļa, bet gadījumus, kad ir atļauti būtiski grozījumi, – PIL 61. panta trešā daļa, SPSIL 66. panta trešā daļa un PPPL 63. panta trešā daļa.

Ieteicams pasūtītājam paredzēt līguma grozīšanas iespējas, piemēram,

- o līguma izpildes vai posmu termiņa grozījumus,
- o līgumcenas grozījumus, t.sk. līgumcenas pozīciju ietvaros,
- o papildu pakalpojumu, preces vai darbu iegādes,
- o izmaiņas izpildes kārtībā,
- o piedāvājumā norādīto materiālu nomaiņas iespējas,
- o atsevišķu posmu izslēgšana, preču, pakalpojumu vai darbu nepasūtīšana.

Līguma grozījumi var tikt īpaši pielāgoti katras konkrētās vajadzības gadījumam. Turklāt inovāciju iepirkuma gadījumā ir svarīgi norādīt visus grozījumus, kurus pasūtītājs var paredzēt, ievērojot inovāciju virzības nenoteikto dabu un apstākļus. Būtiski, ka, norādot līguma grozīšanas iespējas, pasūtītājs tās paredz skaidri un nepārprotami un nosaka visas publiskos iepirkumus regulējošajos tiesību aktos paredzētās regulējuma sastāvdaļas: nosacījumus, ar kādiem grozījumi ir pieļaujami, grozījumu apjomu un būtību.

Līguma nosacījumi attiecībā uz inovāciju partnerības procedūru

Inovāciju partnerības procedūra var paredzēt partneru izvēli līguma īstenošanas ietvaros, kur ar šiem partneriem var turpināt kopīgu darbu inovāciju radīšanas posmā, pēc tam atlasot vienu vai vairākus partnerus rezultāta iegūšanai. Līdz ar to līgumā ir jāparedz inovācijas partneru atlases prasības, kas jānorāda jau iepirkuma dokumentācijas gatavošanas posmā, izstrādājot līguma projektu. Tātad, pasūtītājam plānojot iepirkumu, ir jāspēj pateikt, kādi būs tie kritēriji, kas būs noteicošie gala risinājuma izvēlē.

Ņemot vērā, ka inovācijas posms turpinās līguma izpildes laikā, veicot P&A darbības, līguma nosacījumos jāparedz pēc būtības līdzīgi nosacījumi, kādi ir iepirkuma procedūru nolikumos un uzaicinājumos iesniegt piedāvājumus. Līgums paredz sarunu turpināšanu, tātad tam jāparedz arī uz

publiskajiem iepirkumiem attiecināmo principu ievērošanu, nosacījumi attiecībā uz sarunu gaitu, piedāvājuma izvēles kritēriji un turpmākie soļi pēc gala risinājuma izvēles.

Gatavojot noslēdzamo līgumu, jāņem vērā, ka:

- o pasūtītājs inovācijas partnerības līgumā paredz inovāciju partnerības posmus, sasniedzamos rezultātus, maksājumus inovācijas partnerības procedūras partneriem un citus inovācijas partnerības norisi regulējošus noteikumus;
- o inovācijas partnerībā paredz atbildības izmaksāšanu atbilstīgās maksājumu daļās;
- o ir svarīgi pārliecināties, ka intelektuālā īpašuma tiesības ir samērīgas ar pasūtītāja interesi iegūt tās savā īpašumā, ņemot vērā nākotnes vajadzības pēc inovatīvā risinājuma pielāgošanas, mainīšanas vai tā ekspluatācijas uzticēšanas citam pasūtītājam.^{72 73}

Pamatojoties uz minētajiem mērķiem, pasūtītājs pēc katra posma var nolemt izbeigt inovācijas partnerību vai gadījumā, ja inovācijas partnerību veido vairāki partneri – samazināt partneru skaitu, izbeidzot atsevišķus inovācijas partnerības līgumus, ar nosacījumu, ka šāda iespēja un tās izmantošanas noteikumi ir bijuši norādīti iepirkuma procedūras dokumentos.

Arī līgumā veicamās sarunas turpina tik ilgi, līdz tiek noteikts(-i) risinājums(-i), kas apmierina pasūtītāja vajadzības un atbilst izvirzītajām minimālajām prasībām. Šādā gadījumā pasūtītājs uzaicina inovācijas partnerus iesniegt piedāvājumus izstrādātā risinājuma ieviešanai un izvēlas atbilstošāko saskaņā iepirkuma līgumā par inovāciju partnerību izvirzītajiem kritērijiem.⁷⁴

---

⁷² EK. 2021. Ieteikumi par inovācijas iepirkumu. Komisijas paziņojums. 60.-64.lpp. Pieejams:

<https://ec.europa.eu/docsroom/documents/45975>

⁷³ MK 28.02.2017. noteikumu Nr. 107 "Iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība" 173. punkts

⁷⁴ MK 28.02.2017. noteikumu Nr. 107 "Iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība" 173. un 177. punkts; MK 28.03.2017. noteikumu Nr. 187 "Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība" 175. un 179. punkts.